

»SLOVENE« volja
po pošti na vse strani Jugo-
slavije in v Ljubljani:
za celo leto naprej . . . K 240.—
za pol leta K 120.—
za četrtri leta K 60.—
za en mesec K 20.—
Za inozemstvo celoletno K 480.—

== Sobotna izdaja: ==
za celo leto K 40.—
za inozemstvo K 20.—

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Razpisal se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 850 za naročnino in št. 349 za oglaš.
avstr. in češke 24.797, ogr. 26.511, bosn.-herc. 7563.

== Inzerati: ==
Enostopna petstvrsta (50 mm
široka in 3 mm visoka ali nje
prostor)
za enkrat po K 6.—
poslana itd. po K 9.—
Pri večjem naročilu popust.
Najmanjši oglas 50/50 mm K 15.
Izhaja vsak dan izvenredni
ponedeljki in dnevi po praz-
niku ob 5. uri zjutraj.
Mesečna priloga: Vestnik SKS7

SLOVENE

Pašičev proglas.

Ministrski predsednik Nikola Pašić je izdal kot načelnik srbske radikalne stranke na vse strankine organizacije proglas, iz katerega naj navedemo (po »Samoupravi« od 8. septembra) zaradi njegove velike politične važnosti za politični razvoj v bližnji bodočnosti vsaj nekaj glavnih točk.

Uvodoma naglašja Pašić, da je proglas izdal z ozirom na potrebo, da se organizacija radikalne stranke razširi na celo državo. Razširjenje radikalne organizacije na celo državo motivira »s potrebo priprav za veliko skupščino stranke, ki bo v kratkem sklicana«. (V resnici je potrebna radikalni stranki organizacija po celi državi z ozirom na nameravani novi volivni zakon. Op. ur.)

Proglas objašnjuje dalje vzroke, zakaj je radikalna stranka dobila pri zadnjih volitvah le eno četrtino vseh glasov v državi in opravičuje zvezo radikalov z demokrati v ustavodajni skupščini. Pašić pravi, da je povabil na sodelovanje v vladi tudi Narodni klub, Jugoslovanski klub in muslimane, toda pogajanja so ostala brezuspešna, ker ni mogel ugoditi niti zahtevi po federalizmu niti želji po pokrajinskih avtonomijah. Govoreč o politiki Narodnega in Jugoslovanskega kluba pravi: »Naša stranka se je (tekom pogajanj) prepričala, da hrvaški desničarskim klubom pripadajoči poslanci res ravna samo po svojem najboljšem prepričanju in po glasu svoje vesti, ter zahtevajo to, kar bi za hrvaški del naroda bilo ravno tako dobro kakor za vse ostale brate v naši narodni in državni zajednici, ampak oni se ozirajo neprestano na svoje politične prijatelje izven skupščine in na mase volilcev, ki so pa podvržene na nesrečo vplivu ljudi, ki so vzrastli v pojmovanju, ki je tuje narodnemu edinstvu in katere je tuja politika odgajala v mrznosti do Srbov.« Na hrvaško-slovensko adresu je to vsekakor lep poklon in zelo — političen!

Glede muslimanskega kluba ugotavlja Pašić, »da se je vratio svom prvobitnom programskom gledištu državne jedinstvenosti« in vstopil v vlado.

Z zemljoradniki se ni mogel sporazumeti iz razloga, ker so ti zahtevali ureditev države na stanovski podlagi. Kljub temu odklonilnemu stališču pa je vlada sprejela v ustavo mnogo socialno-političnih določb, »tako da, mirne duše lahko rečemo, s sprejetjem ustave ni dosežen le velik narodni in državni uspeh, ampak z ustavo je položen državni pravni temelj njenega notranjega življenja in razvoja, ker ima v sebi vse elemente, ki osiguravajo naši domovini sijajno bodočnost.« Nato našteva vse mogoče svoboščine, katere garantira državljani nova ustava, kar ni najmanjša zasluga radikalne stranke.

Najvažnejša točka proglasa pa je ona, ki govori o bodočem programu radikalne stranke: »Mi se hočemo odločno lotiti zakonodajnega dela. Izdelali bomo zakone, ki bodo oživitvorili to, kar smo po našem programu ostvarili v ustavi, da bo država čim prej občutila plodove sprejete ustave. Uzakoni bomo dalje one dele strankinega programa, objavljenega v volivnem oklicu, ki po svoji naravi ne spadajo v ustavo ali pa so v ustavi vbeležene samo glavne njihove črte. Naša naloga bo, da kolikor mogoče popolno osvobodimo domovino vseh zlih sledov, katere je tuja vlada utisnila na našemu narodu, da omogočimo prirodno izenačenje vseh delov naroda in pripravimo edinstveno življenje in edinstven duh Srbov, Hrvatov in Slovencev. Druga naša naloga bo, da čim prej izlečimo rane, katere je dolgotrajna vojna zadala našemu narodu, in da z velikim in širokim kulturnim delom na vseh poljih državnega in narodnega življenja začnemo boj proti zaostalosti, v kateri se je nahajala več ali manj čela naša domovina vsled dolgega gospodstva tujcev in drugih neugodnih razmer, ki so nas doslej ovirale, da zavzamemo v krogu evropskih narodov ono mesto, ki nam pripada vsled velikega prirodnega bogastva naše države in vsled vrlin, ki krasi njene otroke.«

To so bistvene točke Pašičevega proglasa na radikalno stranko. O njegovem političnem pomenu pa izpregovorimo prihodnjik.

Izvolitev g. Peska razveljavljena.

Belgrad, 10. sept. Listi pišejo: Na predlog pokrajinskega namestnika za Slovenijo g. Hribarja je minister za notranje

svet razveljavil izvolitev g. Peska za župana ljubljanske občine.

Veleoderuhi na delu.

Ljubljana, 10. septembra. Kakor izve mo iz Banata, so se vsi kršćeni in nekršćeni židje z velikansko vneto vrgli na nakupovanje žita, za izvoz in domači konsum. Vsled tega se je pojavila na železnicah zopet velika korupcija. Vagonov za prevažanje ni dobiti, in ako jih je dobiti, je cena za mazanje koles zopet strašno

poskočila. Pripoveduje se nam, da se mora za vagon, ako ga hočeš dobiti in dalje spraviti, plačati od 1000 do 3000 kron! V tem oziru bi imel slovenski kmetijski minister Pucelj hvaležnejšo nalogo, da preganja korupcijo, ki tudi nam Slovincem povzroča draginjo, nego da se razveseljuje po Bledu in njegovi okolici.

Akcija Stojana Protića.

Zagreb, 10. septembra. Jutarnji list priobčuje vest svojega belgrajskega dopisnika, da začne g. Stojan Protić med 1. in 15. oktobrom izdajati v Belgradu svoj list »Preporok« ali »Osvit«. Gospod Protić pripravlja proglas na narod, v katerem bo razvil svoj politični program in pojasnil

svoje dosedanje postopanje v politiki. Obrazložil bo svoje stališče glede hrvatskega vprašanja in zemljoradniških zahtev. Podal bo rezultate svojega bivanja na Hrvatskem in vtise svojih razgovorov s hrvatskimi politikami. Njegovi razgovori niso bili služnoga, temveč samo informativnega značaja.

Proti draginji — na češkem.

Praga, 10. septembra. (Izv.) Českoslovaška vlada je zabranila izvoz goveje živine in sicer radi tega, ker je za izvoz dovoljen kontingent že dosežen. Izvoz živine

je uplival veliko na draginjo na domačem trgu, vsled česar so ta korak pozdravili vsi sloji.

Proti draginji — na Ogrskem.

Budimpešta, 10. septembra. Madžarski minister za poljedelstvo je izdal naredbo, po kateri je doslej presti izvoz čebule, česna, zelja, dalje svinj iz Nagy-Tetenya, kakor tudi svinjske masti navezan na izvozno

dovoljenje. Odredba veli dalje, da se za pšenico, rž, ječmen, oves, koruzo, fižol, grah, krompir, živo in zaklano perotnino in jajca ne bodo več izdajale izvoznice.

Naš proračun.

Belgrad, 10. sept. Ker je nujno treba, da se razjasni naš finančni položaj, je vlada prekinila debato o vseh drugih zakonskih predlogih in je pretresala načrt novega finančnega zagona. Finančni minister dr. Kumanudi je svoje tovariše ministre informiral o proračunu za drugo polovico l. 1921. Razpravljanje o tem je trajalo skoro vso večerajšjo sejo ter so se člani vlade zedinili v tem, da se ne morejo dovoliti izdatki 7 milijard, temveč da se je treba potruditi, da se dobi bilanca brez deficita. Vsem resortnim ministrom se bodo vrnili njihovi proračunski načrti, da se izdatki zmanjšajo. Vlada je večeraj določila, da sme maksimum izdatkov znašati pet milijard, ki se ne sme prekoračiti. Zato se mora pričakovati, da se bodo stroški v proračunu izdatno zmanjšali. — Novi proračunski predlog izkazuje 4 in pol milijarde dinarjev dohodkov, izdatki pa 7 in pol milijard dinarjev. Ministrski svet upa, da se bodo izdatki znižali na pet milijard dinarjev.

Ukinjeno poverjenišvo.

Belgrad, 10. sept. Vlada je izdala naredbo, da se poverjenišvo za pravosodstvo v Zagrebu ukine. Posle tega poverjenišva bo opravljal oddelek pravosodnega ministrstva.

Vprašanje Zapadne Ogrske.

Dunaj, 10. septembra. (Izv.) Izpraznitev Burglanda se je izvršila popolnoma v miru. Orožništvo se je umaknilo na mejo in z njim vred mnogobrojni begunci, katere odposiljajo v razne kraje. V Dunajskem Novem mestu vlada mir. Osnovanje oboroženih delavskih gard je izostalo, ker so merodajni krogi prepričani, da bo antanta ukrenila vse potrebno, da se ohrani mir in red.

Dunaj, 10. septembra. (Izv.) V dobro informiranih krogih trdijo, da antantne komisije proučujejo vprašanje glede preda je zapadne Mažarske. Gre za to, ali se preda takoj avstrijskim oblastem, ali pa bodo zapadno Mažarsko preje zasedle antantne čete. Sodeč po tem, da se trans-

porti antantnih čet zaustavljajo v Dunajskem Novem mestu, je verjetno, da bodo italijanske čete zasedle zapadno Mažarsko tako dolgo, da se uredi razmere in da se ne bo bati kakih izgrede. V Dunajsko Novo mesto je dosedaj prispel bataljon italijanskih vojakov, opremljenih z vsem potrebnim.

Budimpešta, 10. septembra. (Izv.) — Tekom večerajšnje noči je bil v zunanjem ministrstvu izdelan odgovor mažarske vlade antanti. Odgovor bo najbrže jutri v nedeljo predan zastopnikom antante. V odgovoru se poudarja, da je mažarska vlada vedno pripravljena izvrševati vse določbe trianonske mirovne pogodbe, da pa bo vedno odločno branila svoje pravice napram Avstriji in drugim državam.

Rim, 10. septembra. Vse časopise hvali energične korake v Budimpešti, ki so bili storjeni po nagibu Italije in ki naj Mažarsko prisilijo, da ne bo več prestopala meja. »Corriera della Sera« meni, da je mažarska vlada dozdnevno pripravljena ukloniti se zahtevi zaveznikov.

Berlin, 10. septembra. »Deutsche Allgemeine Zeitung« poroča iz Lugana: Kakor javlja rimski dopisnik »Secola«, se v italijanskem ministrstvu za zunanje posle potrjuje vest, da je Italija v Budimpešti storila jako energičen korak, da pripravi Mažarsko do tega, da opusti vojaške napade ob zapadno-ogrski meji.

čuden razglas.

Curih, 10. sept. Kakor poroča »Neue Züricher Zeitung«, so v Sopronskem okolišču nabiti razglasili: Horthy in njegovi ministri prinašajo nesrečo, ker je opravičen protestant in ker je njegov kabinet sovražnik Habsburžanom, dočim je vzpostavitev Mažarske mogoča le z zopetnim zedinjenjem z avstr. monarhijo in z Nemčijo. Zato je potreben konec avstrijske republike in zopetna vzpostavitev zakonite monarhije na Dunaju. Po vzpostavitvi dvojne monarhije je treba skleniti zvezo z novo zbujeno Nemčijo, da se mora iznova začeti stari mažarsko-germanski boj proti nesložnim Slovanom in degeneriranim latinskim narodom.

Dr. J. K.

Jugoslovanske banke.

Pri vpisovanju za sedanje državno posojilo nastopajo srbsko-hrvatsko-slovenske banke prvokrat v tesno strnjeno falangi pred jugoslovansko javnost. Njihov enotni nastop je tako silovit, da je državna uprava ponižno pokleknila pred njimi na tla ter jim dovolila približno 20 % zasluzka za milost, da so velikodušno sprejele državno posojilo od 500 mil. dinarjev v svoje portfelje ter se zavezale, da tudi občinstvu ponudijo posojilo s 7 % v splošen podpis. Ta nastop je tako grandiozen in strašen zajedno, da bi ga morali videti in slišati vse prijatelji ljudskih mas ter jih z velikim glasom opozoriti na ulogo nanovo organizirane, odločilne činitelja v naši državi. Toda koliko še imamo v Jugoslaviji neodvisnega časopisja, ki bi si upalo priobčiti tak glas? Poglejmo si vsaj mi nekoliko bančno organizacijo v naši Jugoslaviji.

Jugoslovanske banke imajo srečno svojo prvo dobo za seboj, dobo lastne organizacije. Kakor pajki so razpredale zadnje dve leti svoje mreže po celi državi, da povsod ulovijo v svoje niti potrebne jim muhe, ljudski kapital, ter ga uslužbijo v svoje namene. Najbolj dovršeno so izvedle ta posel hrvatske banke ter prevzele s tem avtomatično vodstvo našega bankarstva.

Med hrvaškimi bankami zavzema najodličnejše mesto Prva Hrvatska Stedionica v Zagrebu. Ima že po državi 33 podružnic in 2 izpostavi, torej skupaj 35 sesalk. Delniška glavnica znaša 120 mil. kron, rezerve 57 mil. kron. Jugoslovanska Banka, prej Hrvatska Zemaljska Banka, ima 11 podružnic, 200 mil. K delniškega in 50 mil. kron rezervnega kapitala. Tej banki daje še poseben ugled dejstvo, da je v najožjih zvezah z bogato Živnostensko Banko, pravzaprav njena tvorba. Slovenska banka, prej Narodna Banka ima 9 filijalk, delniške glavnice 200 mil. kron, rezerv 30 mil. kron, ulog 250 mil. kron. Poleg teh štirih bank, ki se smatrajo kot najodličnejše, je še sedveda vse polno drugih bank, ki imajo vse več ali manj sesalk po državi ali vsaj svoj določen krog, katerega napajajo oziroma izsesavajo. Tudi Bosna in Dalmacija sta z bankami že dobro preskrbljeni. Srbijanske banke ne delajo tako velike reklame kakor hrvatske, za to tudi ne moremo poslužiti z onimi podatki kakor pri hrvatskih bankah. Večina srbskih bank velja kot strankarska institucija. Kot najmočnejša banka se smatra Izvozna Banka, v širji javnosti (pok. ministra) Draškovičeva banka. Koliko filijalk in kje jih ima, nismo mogli točno doznati. Demokratske banke so nadalje Privredna banka in Vračarska Zadruga, poslednja tudi (biv. ministra) dr. Veljkovičeva banka imenovana, ki igra veliko vlogo v žitni trgovini po Srbiji, osobito v Mačvi. Radikalna stranka ima Beogradsko Zadrugo s podružnicami v Skoplju, Sofiju, Zagrebu, Ljubljani in Novem Sadu. Najbolj razširjena je Zemljoradniška Banka s svojo centralo v Belgradu in s svojimi trinajstimi filijalkami po Srbiji. V vseh bančnih krogih je ta banka poslednji čas začela uživati isti ugled kakor Izvozna banka. Jugoslovanska Trgovačka Banka ima 6 podružnic, Gradjanska Banka 4 podružnice, Franko-srbska Banka 3 podružnice. Pozabiti ne smemo tudi na močen in ugleden denarni zavod Uprava fondova s filijalkami v Skoplju in Novem Sadu. Vse srbske banke veljajo kot izredno dragi denarni zavodi z drznimi potezami in široko vestjo. One so dosedaj najbolj uplivate na našo vijugasto carinsko in finančno politiko, ki se je skokoma ravnala po njihovih zahtevah in ne po potrebah ljudstva. Belgrajsko časopisje je v največji odvisnosti od bank in za to je tudi njihovo stališče napram notranji in zunanji politiki le izraz želje in potrebe belgrajskih kapitalistov.

Slovenski kapitalizem ni tako slab kakor je majhno število našega naroda in kakor to od časa do časa pripovedujejo naši javnosti demokratski matadorji. Med slovenskimi bankami ali bankami med Slovenci prednjači Jadranska Banka s 16 podružnicami. Ljubljanska kreditna ima 11

podružnic, Zadruga gospodarska banka 7, Jugoslovanski kreditni zavod 2. Pri državnem posojilu zavzema slovenska denarna organizacija drugo mesto, torej stoji v krogu poznavalcev in lastne ocene pred srbijansko. Za presojanje slovenskega časnopisja je važna Praprotnikova-Rosenbergova Mariborska eskomptna banka, ki je prevzela napram »Taboru«, »Jutru« in »Napreju« isto nalogo, ki jo je dosedaj imela Jadranska banka.

Da izvršujejo jugoslovanske banke vse posle, kakor banke drugih narodov, torej bančne, borzne, trgovske in podjetniške posle, je samoumevno. Za to imajo svoje inozemske predvsem ameriške, šumske, žitne, industrijske in druge gospod. oddelke. Mnogo bolj zanimivo, kot obseg njihovega delovanja, pa bi bilo izvedeti, kako daleč je napredovala interesna skupnost jugoslovanskih bank. To seveda je nam zunaj stoječim težko dognati. A zdi se, da še do obsešnih koncernov ni došlo, ker še ni popolnoma končana borba za domača tla, na katerih si bančna podjetja ustvarjajo svoj delokrog.

Naloga neodvisnega, poštenega in ljudstvu prijateljskega časopisja pa bodi, da pozorno zasleduje vse gibanje jugoslovanskih bank.

Novo nasilje.

Trst-Rojan, 8. sept. 1921.

Fašisti hitijo z vso silo, da dokažejo svetu, kako upravičen je klic našega ljudstva po pomoči proti barbarstvu, kako tehtne so bile papeževe besede in kako upravičene.

Jedva so požgali Narodni dom pri Sv. Ivanu v Trstu in se še krčijo naše pesti v sveti jezi proti barbarom, ki se ponajajo z dvatisočletno kulturo, je že vzplapolal nov plamen in nam ponovno dokazal, da nam od teh ljudi ni pričakovati pomirjenja, da oni razumejo narodno pomirjenje samo v tem, da mi izginemo. To je žalostno dejstvo.

V noči z dne 7. na 8. septembra je zgorela sokolska dvorana v Rojanu v Trstu. Okrog ene ure po polnoči je vrgel neznanec bombo v poslopje, ki stoji na prostem, kot vse dvorane. Sledil je pok in že je bila dvorana v ognju. Skoraj gotovo je bilo poslopje polito z bencinom. Prišli so ognjegasci, ki so le težko vršili svoje delo, ker je primanjkovalo vode. Gasili so do pol pete ure zjutraj in so za branili, da se niso užgala sosednja poslopja, a dvorana je popolnoma uničena. Prišli so tudi orožniki, ki so takoj začeli loviti ljudi v bližini in so zaprli kakih 30 sumljivih oseb, katere do zdaj še niso izpustili. Pri treh so našli tudi revolverje. (Glasom italijanskih listov se že vsi izpuščeni.)

Ob deveti uri zjutraj so prišli ogledat požar tudi gospodje od oblasti, ki sicer ničesar ne storé za varnost Slovencev v mestu.

Zanimivo je to, da zgorijo samo dvorane, ki stojé na prostem, gostilne in stanovanja pa pusté na miru. Še bolj zanimivo pa je, da stanuje v istem poslopiju v Rojanu sedež fašistov in je tudi gostilna njih. Iz tega razloga so tudi laški listi mnenja, da tega dejanja niso krivi fašisti, ampak morda — komunisti.

Komunisti pa niso tako neumni, da bi ne vedeli, da rabijo dvorano Slovenci in ne fašisti in bi bili vrgli bombo v tem slučaju v drugo poslopje in ne v dvorano. Fašisti sami so se pričeli sramovati svojih dejanj, zato se skrivajo za komuniste. Ker

prebivajo v isti hiši, so tem lažje izvršili nemoteno in neopaženo svoje dejanje.

Tako nam požigajo dom za domom in si pišejo sramoto na čelo. Le dejstva, da smo tu in da ostanemo tu, ne morejo izbrisati s svojimi požigi. To dejstvo ostane bolj trdno kot kdaj poprej.

Volitve v obrtno sodišče.

Obrtnikom 2. skupine (zelene glasovnice) priporočamo sledeče kandidate obrtnega sodišča:

Prisedniki:

1. Ivan Srebot, čevljar, Ljubljana.
2. Oroslav Slapar, krojač, Ljubljana.
3. Ivan Wostner, klepar, Moste.
4. Alojzij Trinkl, mizar, Ljubljana.
5. Ivan Kranjc, čevljar, Sp. Šiška.
6. Peter Velkavrh, čevljar, Vič.
7. Feliks Svetek, mizar, Dev. M. v Polju.
8. Kopač Jernej, svečar, Ljubljana.
9. Ivan Kremžar, klepar, Št. Vid.
10. Ivan Peternel, krojač, Preska.

Namestniki:

1. Ivan Erklave, krojač, Moste.
2. Andrej Kregar, mizar, Št. Vid.
3. Franc Himmelreich, krojač, Ljubljana.
4. Feliks Zupan, mizar, Ljubljana.
5. Frane Jeločnik, krojač, Ljubljana.
6. Josip Perme, gostilničar, Ponova vas.

Prisednik vzklicnega sodišča: Jernej Ložar, krojač, Ljubljana.

Volitve se vrše v torek dne 13. t. m. od 8. do 12. in od 2. do 5. ure. Na legiti-maciji ima vsak napisano, kje je njegovo volišče. V Ljubljani je volišče za II. skupino v mali dvorani Mestnega doma.

Sl. ljudska stranka. Jug. obrtna zveza.

Volitve v obrtno sodišče za delavce se vrše danes. Naše pristaše pozivamo, da še v zadnjem trenutku store vse, da lista kršćansko-socialnega delavstva zmaga.

Vse informacije glede volitev dobite v naši volilni pisarni, ki bo poslovala od pol 8. do 5. ure popoldne v Jugoslov. tiskarni, II. nadstropje.

Jugosl. strokovna zveza.

Učiteljski vestnik.

Patriotične cvetke iz vrta demokracije učiteljskih prvakov: »Zato dajmo pri pouku izkoristiti vsako priliko, kazati na sedanje svetovno zgodovinske dogodke ter iščimo priliko za pravo vzgojo naše mladine. Vzgojajmo in utrjujmo v mladih dušah še posebno patriotična čustva: ponesno zavest, da pripadamo močnemu državi, zaupanje v njeno moč spričo edinosti vseh narodov, ljubezen in privezanost do te države, vdanost in zvestoba do vladarske hiše in do našega ljubljenešega cesarja. Bodimo vsi, učitelji in učenci, ena sama družina dobrih, odkritosrčnih in za vse žrtve pripravljenih patriotov! Ta patriotizem bodi naša zvezda vodnica, ta naj nas vpelje v novo šolsko leto ter vravna vse naše dejanje in nehanje. In v prijetni nadi, da bo temu tako, otvorim novo šolsko leto.« (Letno poročilo stran 20.) — Tako je otvoril šolsko leto 1916/17 na I. mestni šoli eden iz prvih stebrov sedanje U. J. U., katerega sumniči kolege od »Slomškove zveze« avstrijskantsva in se baha s svojim čistim jugoslovanstvom. Omenjenemu otvoritvenemu govoru je postavljeno na čelo sledeče: »Klanjamo se pred orjaškim delom našega učiteljstva in mu zegotavljamo, da mu hvaležnost nas vseh dvigne neminljiv spomenik v dvorih slave te

vojne! — Georgi, c. kr. minister za deželno brambo; Krobatin, c. in kr. voj. minister.«

»Vzgoja dobrih patriotov in vrednih članov človeške družbe«, to je bila glasom Letnega poročila 1. mestne šole iz leta 1915/16 glavna naloga šolskega vodstva. »Ob praznovanju cesarjeve vladarske 67. letnice, ob nabiranju božičnih daril za vojake na bojnem polju, ob nabiranju kovin v vojne namene, ob podpisovanju tretjega in četrtega vojnega posojila in ob vsaki drugi ugodni priliki se je mladini po navodilu šolskega vodstva v vseh razredih z navdušenimi besedami slikalo vsega obudovanja vredno junaštvo naše armade in uspehi nje orožja... V tej smeri se je vodil in vzgajal duh mladine I. mestne šole ter vzbujala in utrjevala v njej ljubezen in privezanost do naše hbrar armade... Dalje se je mladina poučila, da je svetovna vojna združila vse avstrijske narode ter vzgojila v njih čute največje naklonjenosti in hvaležnosti do armade. Ugloboilo se je mladini v nje srca, da je vojska v pravem pomenu besede en sam narod... Učiteljstvo je izvrševalo eno najvažnejših stanovskih nalog, ko je s svojo osebo zgledno vplivalo na mladino. Štirje učitelji I. mestne šole so prestopili v vojaško zvezo ter tvegajo življenje za cesarja in domovino. Ti štirje so pokazali s tem n r a v s t v e n o vrednost najvišje patriotične požrtvovalnosti.« Nato sledi še par bizantinskih fraz, na kar se poročevalec pritožuje, ker voditelji in učitelji ljubljanskih šol za svoj požrtvovalni avstrijski patriotizem niso dobili nobene pohvale! Vsled tega »udano podpisano vodstvo prosi, da slavnosti mestni šolski svet blagovoli predložiti to poročilo v izvirniku ali pa v doslovnem prepisu c. kr. dežel-nemu šolskemu svetu.« (Stran 66—68.)

Admiralova pohvala. Eden iz trojice, ki vodi U. J. U., je leta 1907 sporočil admiralu Hausu, katerega cela zadeva sploh ni brigala, kako patriotično deluje ljubljansko učiteljstvo. Admiralu, ki je bil res vitež od nog do glave, se je to zdelo nabraž odveč in je s fino ironijo lastnoročno v slovenskem jeziku odgovoril sledeče: Pola, 9. VIII. 1915. K. u. k. Flottenkom-mando. Vaše blagorodje! Za poslani »Letni poročili« (kaj briga jo admirala letna poročila 1. mestne šole!) blagovolite sprejeti mojo najsrčnejšo zahvalo, istotako tudi za Vaš spis, katerega ste določili moji osebni. Če se v istem moja dela veliko višje cenijo, kakor zaslužijo, (kakšna fina klobuta bizantinstvu!) moram to pač pripisovati samo patriotičnemu navdušenju, ki navdaja Vaše srce in katero se tako vro tučile v srcih naše šolske mladine vzbuditi in povisati...« (Faksimile v Letnem poročilu 1916/17 na str. 42.) — Tako govore f a k t a! Priobčujemo jih kot taka, ker sama govore dovolj glasno in ne navajamo nobenih imen, da se gospodom, zbranim v Rog. Slatini, nekoliko oddolžimo za njihove ljubeznive pozdrave. Ako nas hočejo še pozdravljati na tak način, bomo tudi mi vselej uljudno odgovorili.

Član »Slomškove Zveze«.

Krekov socialni tečaj na Sv. Joštu.

Kranj—Tržiška podružnica SDZ priredi na Sv. Joštu dne 24. in 25. septembra socialni tečaj s sledečim sporedom: Dne 24. septembra: Zjutraj sv. maša, nato predavanje dr. Gosarja: Socialno vprašanje. Popoldne: dr. Mohorič in poslanec Brodar: Kmetško vprašanje v Jugoslaviji. Komla-

iz nas?« se je vjezil kapetan v napol veseljem, napol hudem tonu. »Kaj pa če vstanem in te grem iskat, dragi moj?«

Hervé Guyard je bil tako točen v dejanjih kot v govoru: že je korakal proti mojemu bratu in zibal svoje veliko telo, ki je bilo vsled vina obteženo. Njegova močnoga postava nam je zakrivala Guillaumea. Nekdo je rekel:

»Grem staviti, da ga bo vzel v naročje kakor otroka.«

Hoteli smo vrniti mojemu bratu zasmehovanje z zasmehovanjem, a veselje do tega nam je hitro prešlo. Kapetan ni še storil deset korakov, kar se je nenadoma ustavil. Videli smo, kako se je trenutno vrnil: bil je blede ko zid in njegove roke so se tresle. Komaj je imel moč, da je izustil:

»Guillaumea ni več... zginil je...«

In zares, krov je bil zapuščen: pod jamborom ni bilo nikogar. Preplašeni smo se spogledovali; pot nam je stopil na čelo. Nihče izmed nas ni izgovoril besedo »znamenec«, toda gotovo je bilo, o tem ni bilo nobenega dvoma... Kapetan se je vrnil, noge ga niso več nosile: nevidna pest strahu je stiskala goitanec temu krepkemu možaku, ki je stokrat že srčno prebil smrtne nevarnosti.

»Jean René,« je mrmral polglasno, skoraj proseče, ti moraš iti k njemu. To ni naravno... Bolje je, da ti greš... Razumeš, saj je tvoj brat.«

nec:Delavsko vprašanje. — Dne 25. septembra: Sv. maša s skupnim sv. obhajilom, nato referati: Terseglav: Religiozne osnove našega življenja, in jur. Korošec: Program katoliškega dijaštva. Popoldne: dr. A. Korošec: Politični razvoj v Jugoslaviji, ter bogosl. Jagodic: Umetnost in krščanstvo. — Za odbor podružnice: jurist Korošec.

Ljubljanski veliki semenj

Kvaliteta na Ljubljanskem velesejmu razstavljenih vin.

Kakor smo že omenili, je razstavljenih, odnomno so toži na tem velesejmu čez 170 različnih vin, od katerih zavzema največji prostor oddelek »Vina vinogradarjev iz Slovenije« v paviljonu »G« in k temu pripadajočih točnic z istim naslovom s 150 raznimi vrstami iz vseh spodnještajarskih in dolenskih vinskih gor.

Pri teh množinah izreči sodbo o posameznih vrstah, je nemogoče. Omejiti se torej hočemo le na komisijonelo najboljša spoznana vina. Med te spadajo: 1 b muskatni silvanec (Franc Zemlič, Maribor). 18 muskatni silvanec (Rajh Joško, Ljutomer). 19 a jeruzalemski (Petavar Lovro, Ivanjkovci). 32 a in 32 b muskatni silvanec (Hočevar Franc, Središče). 36 a Grosvečan (Kranjc Alojz, Ljutomer). 39 1 Kamenščan (Zemlič Fric, Ljutomer). 53 a laški rizling in 53 b črni burgundec (Uprava graščine Dornava). 40 j muskatni silvanec (Clotar Bouvier, vinogradnik in vinski trgovec ter zuelovatelj šampanjca v Gornji Radgoni). 51 a Zasavčan in 51 c Turškoverčan (Gjuro pl. Valjak, Maribor). 52 a, b, c, d beli burgundec, kabernet, traminec in drobnirizling (Uprava graščine grofa Herbersteina v Ptuj). 13 a, b, c in d silvanec, burgundec, drobnirizling in beli burgundec (Državna vinarska šola v Mariboru). 5 a laški rizling in 5 b muskatni silvanec (Robič Srečko v Limbušu). 6 traminec (Oskrbišstvo grofa Merana v Vrhodolu pri Mariboru). 7 a in 7 b Pekrčan (Marija Pahernik v Vuhredu). 48 a in 48 b beli burgundec (Veliko knježvo oskrbišstvo v Vuhredu). 48 a in 48 b beli burgundec (Veliko knježvo oskrbišstvo v Konjicah). 42 b, c, d, e, f silvanec, rizling in traminec (Oskrbišstvo graščine Brežice). 50 a Ortlieber in 50 b rizling (Florjan Gajšek, Loka pri Zusmu). 55 a rizling drobnir, 55 b, d in e rulander, muskatni silvanec in črni burgundec (Dr. Rudolf Sadnik v Celju).

Od dolenskih vin, od katerih je vsled prejšnjega razprodaje sorazmerno piščo število zastopanih, se po svoji dobroti in lokalnem značaju odgo-varjajoče odlikujejo: Beli burgundec in rulander (Anton Ulim v Klevevju pri Mokronogu). Malkovčan (Franc Prijatelj v Tržišču). Boljničan (Janko Karlovšek v Smarjeti). Zagradčan (Franc Zupančič v Rakovniku). Rizling in dolenska črnina (A. Sušnik iz Trške gore pri Novem mestu). Črnina iz Gadove peči (Franc Kerin v Sv. Križu pri Kostanjevici). Črnina iz Ročja (Ivo Kerin, Kostanjevica).

Lepo kolekcijo razstavila je v posebnem paviljonu Gospodarska zveza v Šiški, od katerih se po svoji dobroti odlikujejo beli burgundec iz Slovenskih gor, jeruzalemski šipon, Pekrčan in Limbušan.

Izmed paviljonov, ki so si jih postavila in zgradila posamezna podjetja sama, stoji v vsakem oziru na prvem mestu gotovo paviljon gornje-rad-gonske vzorne vinarne g. Clotaria Bouvi- era. G. Clotar Bouvier je podjeten mlad trgovec, ki je bival dalje časa v pokrajinah Francije, kjer se izdelujejo svetovnoznane vrste šampanjca in drugih žlahtnih vin. Tam je imel priliko spoznati in se uživati v načine pridelovanja teh vrst.

G. Bouvier ima sedaj večje komplekse lastnih trtnih nasadov na Stajerskem. V svojih vinogradih goji predvsem rdečega burgundca (pinot noir). Iz njega pa izdeluje prvovrstna vina, šampanjca, sekt, demi-sekt in druga. Znamenita pa je njegova specialiteta Cuvée réserve, ki je svetovnega slovesa, kakor so tudi ostala vina iz njegove kleti.

Kakor rečeno ima g. Bouvier v svojih vino-gradih največ same nasade rdečega burgundca, iz katerega izdeluje svoje prvovrstne pijače: Grozdje se takoj izpreša, da vino ne prevzame rdeče barve luščin in se pretoči v posebne posode, kjer ostane pol do tri četrta leta, v katerem času enkrat skipi ali zavre. Povrto vino se natoči v steklenice, kjer mora še enkrat povreti. Da pa zamore povreti, se mora sedaj prideljati droži, ki so lastna specialiteta g. Bouvier. Steklenice se puste nato do dve leti ležati in sicer v vodoravni legi. Po preteku dveh let se jih postavi v poševno lego s čepom navzdol, da grejo droži na vrh steklenice. V tem času se morajo steklenice nahajati na hladnem prostoru, da vino absorbira CO₂ — ogljikov dvokis, ki povzroča kipeenje vina. Sedaj pride najtežji posla, namreč degoržiranje: iz steklenice se morajo odstraniti droži, na kar se jim prida sladkor. Po tem

Kako sem prišel do kabine, kako sem šel dol in si nisem zlomil tilnika, v kakšnem duševnem položaju sem bil v tej grozni minuti svojega življenja, tega vam ne vem povedati. Tu je kakor luknja v mojem spominu. Spominjam se samo, da mi je grmelo v glavi kakor na nakovalu, na katerem dva kovača kujeta železo... Bil sem nekaj časa v ozki sobici in vsled mraka nisem ničesar razlikoval, ker sem prišel iz dnevne svetlobe. Nazadnje sem videl obliko mojega brata. Kazal mi je hrbet in imel obraz proti steni ladje. Pokleknil sem pri postelji in ga nežno poklical:

»Guillaume!... Guillaume!...«

Nisem si upal stegniti roke in se ga dotakniti, ker sem se bal, da je trd, morda že mrzel... Oh, ta strah! Ta groza! Začel sem klicati bolj na glas:

»Guillaume!... v božjem imenu!«

Slab vzdih mi je odgovoril. Še je živel!... Videl sem, da se je skušal obrniti. Nagnil sem se na notranjo stran postelje, da bi mu pomagal. Spet je bil bruhal kri, kajti moje roke so bile vse okrvavljene, ko sem jih potegnil nazaj in vsa žimnica je bila v krvi... Gorje! Moj ubogi brat je bil samo še senca samega sebe. Smrt je gospodarila v njem: par ur je zadostovalo, da se je strašno izpraznilo to mlado telo, ki je bilo tako lepo, tako prožno in kakor pozlačeno od solnca toplih morij pred žalostnimi islandskimi dnevi... Solze so mi zalile trepalnice. a zadrževal sem jih.

LISTEK.

Anatole Le Braz:

Islandska velika noč.

Iz francoščine prevel P. V. B.

(Dalie.)

Dajal nam je dober vzgled in ostali se niso dali prositi, da bi ga posnemali. Število steklenic, ki smo jih na ta način izpraznili, je bilo veliko, temne steklenke francoskega vina, ki smo jih nakupili v Bordeauxu, kjer smo natovorili soli. Počasna pijanost se nas je polagoma lotevala. Marsikomu so oči postajale male in svetle. Neki nasoljevalec, ki je bil v kitajski vojski in ki je vedno o njej pripovedoval, kadar je bil vinjen, je začel praviti čudovite povesti o tamošnji deklici, ki mu je ostala v spominu. Ječljal je in jezik se mu je zapletal. Vsi smo molčali, kakor bi ga poslušali, v resnici pa, ker smo že izčrpali vse pripovedovalno snov. Pogovori Islandcev nikdar ne trajajo dolgo, celo ob praznikih ne. Vsakdo je lahko zasanjal drugam in mislil na Bretagno, na drevesa, zvonike, z mahom porastle strehe, na otroke in žene. Samo nasoljevalec je nadaljeval svojo povest, za katero se je samo on še zanimal... Dim iz pip je valoval kakor megla.

Pil sem skoraj ravno toliko, kakor moji tovariši, a težke glave še nisem imel. Včasih sem prisluškoval proti kabini, pri-

čakoval klica in bil pripravljen, da se pri prvem pozivu dvignem. Ko sem se tako obrnil, morda že dvajsetič, sem zapazil Guillaumea par korakov od nas. Stal je pokonci in nas gledal, roke je imel v žepih, desno nogo naprej in levo ramo naslonjeno na veliko jambor. Bil je še jako blede, toda njegovo obličje je bilo bolj mirno, bolj spočito, njegove ustnice so se smehljale in izgledal je, kakor bi se s svojim nasmehom malo norčeval. Fini lasje njegove lepe svetle brade so se blesteli na njegovi srcaji iz modre volne v jasnini tega čistega polarnega popoldneva. Moral jo je bil skrbno osnažiti, ker ni bilo na njej nobenega sledu strjene krvi.

Lahko si mislite, da sem veselo vzkliknil in ga s prstom pokazal svojim tovarišem.

»Garandel je imel prav,« je rekel kapetan, »živio Garandel!«

Vsi so videli mojega brata razločno kakor jaz. Stari ribič mu je zaklical s svojim hripavim glasom:

»Torej, vendar ne misliš ostati tam? Kaj pa čakaš?«

In Garaudel je pridejal:

»Veš, brez mene bi ostal lačen, a jaz sem zahteval, da spraviš tvoj delež zate... Pridi torej!«

On pa se ni ganil, zrl je vedno naprej nepremično na nas s svojimi temnomodrimi očmi in se na čuden način smehljaj.

»Kaj se bo še dolgo časa delal norca

koliko se prida sladkorja se razlikuje vino na razne vrste, ki smo jih že nekaj omenili.

Za razvoj domačih podjetij te vrste je važno, da je na uvoz šampanja odredjena precej velika carina (28 frankov na steklo), tako, da se inozemske konkurence ni ravno bati. Posebno tudi ne radi tega, ker po kakovosti naša niti ma'o ne zaostajajo za tujimi. Tudi državna trošarina 16 kron na steklenico ni ravno prevelika. Bolj občutne so pa trošarine posameznih mestnih uprav in pa veliki upravni stroški.

G. Bouvier si je med sejmskimi obiskovalci pridobil prav mnogih prijateljev in obiskovalcev njegovega paviljona, dobil pa je tudi prav mnogo novih odjemalcev iz vseh krajev Jugoslavije in tudi iz sosednjih držav.

Vina v omenjenih paviljonih točijo se v kozarčkah in v steklenicah. To težavno in ne ravno hvaležno delo pri vedno naraščajočem navelu v paviljonu »G« izvrstno podpirajo rodoljubne ljutomerske in dolenjske dame.

Politične novice.

— **Ima vremena.** Belgrajska »Pravda« od 8. septembra objavlja sledečo brzojavko, datirano iz Pariza: »Tukaj je zborovalo okrog 18 bank na konferenci, na kateri so ugotovili, da edino kraljevina SHS od vseh držav zelo počasi sklepa o ponudbah tujih držav ter te stvari zavlačuje tako dolgo, da to stane ponudnika mnogokrat obilo denarja in izgubljenega časa. Na konferenci so sklenili, da mora vsak ponudnik, ki ima zvezo z eno na konferenci zastopanih bank ali pa banka sama odrediti rok, do katerega se namerava držati stavljenih poudbe. Istotako so mnogi od njih navedli, da kraljevina SHS nima domačega kapitala, če pa se ponaša kapital zaveznikov za gradbo posameznih industrijskih podjetij, vlada kraljevine SHS odbija predloge. Govorilo se je, da so tudi angleški finančniki naleteli na isto naklonjenost naše vlade in da so zaradi tega obrnili svojo pozornost na Češko, Rumunijo in Mažarsko.« — Iz za podčrtanega stavka gleda potuhnjeno znana družba »Omnium Serbe«, ki bi rada prevzela našo orožno industrijo v svoj monopol, iz česar sledi: 1. da ta depeša ni narejena v Parizu, ampak v Belgradu, bržkone v sobi Paričevega sina, in 2. da ima »ima vremena« tudi svoje dobre strani.

— **Kdaj odstopi Pašić?** Kadar bo sklenjeno novo posojilo v inostranstvu v znesku 500 milijonov zlatih frankov. Pašić ve, kaj so napoleoni!

— **Usoda jugosl. komunističnih poslancev.** »Politika« poroča iz Dunaja: Dunajski policija je prišla Pavla Pavloviča, Zivojina Jankovića in Dušana Dakića, bivše komunistične poslance iz Jugoslavije. Dognava se, da je naša vlada zahtevala, da se ji izroči bivši poslanec Pavle Pavlovič, ker je bil predsednik centralnega izvršilnega odbora komunistične stranke v Jugoslaviji.

— **Vprašanje komunističnih mandatov.** Nadomestne volitve za popolnitev izpraznjenih komunističnih mest so odgodene, ker v zakonu tak slučaj ni predviden. Vse to vprašanje se nahaja pred zakonodajnim odborom, ki bo sklepal avtentično interpretacijo; dotlej se pa volitve ne bodo mogle izvršiti.

— **V zadevi državnega posojila.** Finančno ministrstvo je odobrilo sklep od 9. t. m., da smejo vse one osebe, ki imajo pri raznih državnih in samoupravnih blagajnah založene kaveje v denarju, te kaveje placirati v novo 7 odstotno posojilo. Radi tega naj se vse one osebe v Srbiji in Črni gori obrnejo na pristojne okrajne ali okrožne finančne uprave, v ostalih pokrajinah pa na denarne zavode. — Iz finančnega ministrstva.

— **Pozor izseljeniki!** Zvezni sodnik je sklenil, da se morajo zavrtniti vsi v ameriš-

ka pristanišča dospeli inozemci, ako je prekoračeno dovoljeno število priseljencev dotičnega naroda. To se je že pripetilo nekemu Grku.

Dnevne novice.

— **Kdo dela draginjo?** Draginja je postala v naši državi že tako občutna, da se je zganil za draginjo že precej neobčutljivi Belgrad in belgrajski listi so začeli trdo prijemati svojo občinsko upravo in centralno vlado, ker gledata prekrižanih rok, kako se dan na dan izvažajo meso, mast in moka na vagone v inozemstvo, dočim velja kila masti v Belgradu 76 kron, kila mesa pa 56 kron, kar je naravnost neverjetno, če pomislimo, da leži Belgrad v sredini med Banatom, Mačvo in Moravsko dolino, ki so prave zakladnice živil, odkoder je dovoz v Belgrad jako lahek. Listi zahtevajo od vlade energično, naj se gane in izvoz omeji. Omejitev izvoza živil je zahtevala tudi zagrebška trgovska zbornica. Seveda so vsi ti klici revnejših slojev brezupni, kajti naši vladi ne pade niti v sanjah v glavo, da bi posnemala zgled češkoslovaške vlade, ki pravi, da morajo imeti najprej domačini kaj v loncih in za želodce, potem šele pridejo tujci na vrsto. Največji reveži so v takih okolnostih ljudje, ki žive od stalnih mesečnih dohodkov. To uvidevajo vsi, samo naš »Kmetijski list« zahteva svoboden izvoz, ne da bi se nameščencem dalo, kar potrebujejo. Tudi mi privoščimo kmetom, naj dobe za svoje delo pošteno plačilo, in nimamo nič proti temu, če država brani njihove koristi. Mislim pa, da mora država skrbeti tudi za druge sloje prebivalstva in da bi bila dolžnost države naložiti onim, ki bogato zaslužijo pri izvozu, pa naj bodo to producenti ali pa prekupci, tudi primerne davke. V prvi vrsti seveda naj bi država prišla za denarno mošnjo prekupe, domače in tuje, ki spravljajo milijonske dobičke, ne da bi vedeli razločevati na polju koruzo od krompirja. Gospod minister Pucelj bi si stekel na tem polju lahko mnogo več zasluž, pa obče dobro kakor na svojih agitacijskih shodih.

— **S Posavja pri Ljubljani.** Draginja pri poljskih pridelkih raste, to je sedaj pri ljubljanskih prebivalcih obupen klic, ki se osredotočuje zopet v zabavljanju nad »neusmiljenim kmetom«, češ, ta je kriv draginje. Poglejmo, ali je očitano opravičeno. Letošnja suša je za jesenske pridelke naravnost pogubonosna. Krompirja se je pridelalo dve tretjini manj kakor lani. Zelje ne kaže nobene rasti, repa je tam, kakor pred mesecem. Pri fižolu se ni dobilo nazaj niti semena in je sploh fižol droban in skoro neužit. Jesenska olava po travnikih je zvenela, vsled česar bo moral živinorejec število živine dokaj zmanjšati. Prešiči se vsled pomanjkanja piče ne bodo mogli odebeliti. Na trgu bo zmanjkovalo mleka, prikuh in špeha in kar se bo dobilo, bo drago. Kakor kaže bo v mestih čez zimo skoro edina hrana kruh in goveje meso. — Kmetstvo prebivalstvo združuje ravnotako kakor mestno, ker tudi kmeta odirajo državotvorni demokratiški oderuhi, prekupci in bankroti. Vse to se godi pod ministrovanjem dr. Pucelja.

— **Kurz lire** je silno visok zaradi velikih dolgov naših trdk italijanskim trdkam. Lahko imajo za dobiti od naših trgovcev nad 15 milijonov lir. Če mi izvozimo v Italijo tri ali štiri vlake svinj, to kurza ne more popraviti, ker velja vsled slabega kurza krone (dinarja) vse to blago le tri do štiri milijone lir. Mnogo je privo slabši naši valuti tudi tibotapstvo lir iz naše dr-

žave. Največ so pa krivi trgovci sami, ki zahtevajo za naše blago plačilo v lirah mesto v dinarjih, dočim zahtevajo Italijani plačilo le v lirah.

— **Bančne mahinacije.** »Pravda« od 9. septembra javlja: Finančni minister je prejel zaupno poročilo, da dela »Schweizer Bankverein« v Curihu za naš denar fiktiven kurz na curiški borzi. To je razvidno iz dopisovanja in brzojavk med »Slavensko banko« v Zagrebu in »Bankvereinom« v Curihu. Ko je nekega dne notirala deviza Zagreb v Curihu 3.10 frankov, je hotela »Slovenska banka« devize kupiti. Iz Curiha so pa odgovorili, da ta kurz ni stvaren, pač pa so pri volji prodati devize na Zagreb kulantno po kurzu 3.55 švicarskih frankov. Tuje banke tlačijo kurz dinarja zato navzdol, da bi mogle bolj poceni kupovati naše svinje in govedino.

— **Z zadevo se je baval tudi naš ministrski svet** in je sklenil pozvati švicarsko vlado, da te mahinacije na curiški borzi ukine, sicer bo naša vlada prepovedala notiranje švicarskih frankov na naših borzih.

— **Iz Ihana.** Dne 9. t. m. je umrl po kratki mučni bolezni Ivan Ložar v 10 letni dobi. Pogreb bo v nedeljo dne 11. septembra ob 4. uri popoldne. Blag mu bodi spomin!

— **Na prodaj je garnitura, nekaj pohištva** in knjig kakor tudi dober Schottov klavir na Bukovci pri Škofji Loki št. 1.

Ljubljanske novice.

— **Lj Ljubljana.** Jutri, 12. t. m. bo ob osmih pevka vaja mešanega zbora za poučni koncert, ki bo v torek, 13. t. m. Prosim, vsi točno! — Pevovodja.

— **Lj Moški zbor »Ljubljane«** bo imel vajo danes ob 3. popoldne za pogreb gospe H. Čečeve. — Vsi!

— **Lj Obiskovalci velesojma** se opozarjajo na današnjo večerno predstavo v Ljudskem domu. Upripori se velezanimiva igra: »Gospodje sinovi«. Priporočajo se zlasti dramatičnim odsekom v ljubljanski okolici, da si jo ogledajo. Vstopnice se prodajajo dopoldne v Rokodelskem domu, zvečer ob 7. uri pri blagajni.

— **Lj Šentjakovski prosveta.** V ponedeljek, 12. t. m. se prične v prosvetnem društvu šivalni tečaj. One gospe in gospodične, ki so se prijavile, pa tudi druge, ki se žele še priglasiti, naj pridejo v ponedeljek zvečer ob sedmih v društveno dvorano. Na razpolago bo več šivalnih strojev.

— **Lj Mesto venea na prerani grob** pok. gospe ravnateljve soproge Hilde Čeč, so darovale rodbine D., M. in R. vsoto 600 K za sirovo v Ljublj. Marijanišču.

— **Lj Nadomestnih občinskih volitev** 20. septembra po poročilih listov ne bo. Pač pa se bo vršila nova županska volitev.

— **Lj Afera g. Peska.** Včerajšnji »Naprej« objavlja (po dogovoru z demokrati?) bistveno vsebino aktov tajne preiskave, katero je izvršil po nalogu deželne vlade za Slovenijo ptujski okrajni glavar dr. Pirkmayer v zadevi g. Peska. »Naprejev« dopisnik ugotavlja, da so štiri priče izpovedale, da jih je g. Pesek svoj čas nagovarjal k nenavnim dejanjem protinaravnega značaja in ena izmed teh prič, nadučitelj, je tako dejanje z g. Peskom tudi res izvršil. Ostale priče govore samo o nagovarjanju od strani g. Peska, ne da bi pojasnjevale svojo vlogo pri tej stvari. Imena prič so v aktu navedena, zato bo sedaj mogoče, da se prizadeti gospodje pogledajo pred sodiščem. Radovedni smo, ali je priča, ki je izpovedala najbolj obtežljivo, še danes v službi kot nadučitelj ali ne.

— **Lj »Občinstvo je razvajeno«.** Dne 9. septembra 1921 pridem točno ob 12. na glavni kolodvor bele Ljubljane, da se odpeljem v Lesce. Pri prvi blagajni tik prtljajnega oddelka hočem kupiti listek. Gospodična mi odvrne, da mi listka ne da, češ: vlak na Gorenjsko je že odšel. Hitim proti vходу: Gorenjec še stoji, vratar se čudi, da listka ne dobim in me pošlje spet k prtljajni gospodični. Povem, da Gorenjec še ni odšel, zaman. Grozim, da se pritožim: zaman. Prosim listek za večerni vlak in dobim odgovor, da ga dobim šele ob dveh popoldne. Gospodična ni prezaposlena, potnikov je pri blagajni malo, a listka ne dobim. Ko kupujem peronsko karto, da smem k postajenačelniku, jo Gorenjec zložno odpiha. V pisarni g. postajenačelnika se želim pritožiti in dobim od službojočega uradnika odgovor, da se naj pritožim na ministrstvo saobračaja oziroma direkcijo v Zagreb (kolek 5 din.). Ko vprašam po pritožni knjigi, mi gospod odgovori, da je ta knjiga kot nemoralna (!) že davno izginila in da bo v lastnem delokrogu ukrenil, kar se mu bo zdelo potrebno. Za nameček dobim še pouk, da je naše »občinstvo razvajeno«. Ker se na višje instance ne maram pritoževati, objavljam ta suha dejstva, ki so se odigrala v dneh Velikega sejma v Ljubljani in vprašam, ali je občinstvo za uradnika in uradnico na železnici ali narobe, ali smem kupiti karto za svojega 4 letnega fanta, da se igra doma z njo, ali je odredba, da se karte prodajajo ves dan, samo na papirju za tiste, ki se vkljub vsem ugodnostim na naših železnicah in vkljub visokim tarifam še vedno štejejo med potrpežljivo, do zadnje meje potrpežljivosti vzgojeno, a ne »razvajeno« občinstvo. — Dr. A. R. — Zoper to gospodično smo dobili že več pritožb, zato prosimo ravnateljstvo južne železnice, da jo primernim potom poduči, kako naj postopa s potujočim občinstvom. Če ravnateljstvo samo vedno ugaja upravičenim željam potujočega občinstva, bi to vsaj v enaki meri pričakovali od podrejenega uradništva. Op. uređ.

— **Lj Državna trgovska akademija** v Ljubljani. Vpisovanje I. in II. letnika se vrši 12., 13. in 14. septembra dopoldne od 9. do 12. ure in popoldne od 3. do 6. ure. Priglasenci za abiturijentski tečaj naj se javijo od 25. do 30. septembra. Začetek poduka na akademiji, oziroma predavanja na abiturijentskem tečaju se bode kasneje objavil.

— **Lj Mestna zastavljalnica** ima tomesčno dražbo januarja 1921 zastavljenih predmetov 15. 4. m. popoldne.

— **Lj Prosveta frančiškanske župnije** (pevske oddelke). Skupna pevka vaja za mešani zbor v ponedeljek zvečer ob 8. uri. Pevovodja.

— **Lj Na Dolejski mitnici** je bilo 7. t. m. zgubljenih okrog 200 kron denarja. Dobi se pri preizniku.

— **Lj Izsiljevanje na Cesti dveh cesarjev.** Janez Japelj, čevljar iz Ljubljane, je v družbi Josipa Krapeža, Janeza Filipiča, Avgustina Slapničarja in Alojzija Japelja 30. aprila ustavil na Cesti dveh cesarjev dve dekleti in zahteval od njih, naj gredo na policijo. Dekleti sta jih prosili, naj ju pustijo in sta jim obetali napolnino. Izpustili so jih in ju je spremljal Vrenko, ki ju je kmalu izpustil, nato so pa prišli fantje za njima, ju obkolili, pol ure zadržali in zahtevali za oprostitev po 150 kron za vsakega in dekleti sta jim izročili res 500 kron. Japelj je bil za to obsojen na 4 mesece težke ječe, njegovi tovariši so pa dobili že 17. avgusta leto vsak 8 mesecev težke ječe.

— **Lj Nezvesta hlapca.** Martin Pečnik in France Luznar sta služila kot hlapca pri trgovcu Derenda. Pečnik, kateri je bil zaradi tatvine že kaznovan, je prišel krasti, Luznar je pa ukradene reči prodal. Pečnik je Derendi ukradel blaga v vrednosti 15.840 kron. Bil je za to obsojen na 3 mesece težke ječe, Luznar pa na 6 tednov.

Orlovski vestnik.

— **V Šmartnem pri Litiji** priredi v nedeljo dne 18. septembra Orel javno telovadbo z bogatim sporedom, nato srečolov in prosta zabava na vrtu Društvenega Doma. Prireditve se udeležijo izletniki glasbenega društva »Ljubljana«, ki nastopijo s koncertom narodnih pesmi. Prijatelji poštene zabave vabljeni k obilni udeležbi! Začetek ob dveh popoldne.

— **Orlovska prireditve v Slov. Bistrici** je vsled epidemije prepovedana.

— **Tabor novomeškega orlovskega okrožja** se vrši 18. t. m. v Smarjeti in ne v Toplicah, kakor se je prvotno poročalo. — Zbirališče v Kronovem ob 9. uri, ob 10. uri sv. maša s cerkvenim govorom, nato tabor, ob pol 2. uri litanije, po litanijah telovadba, prosta zabava, srečolov, šaljiva pošta itd. Vožnja je polovljena na progah iz Ljubljane, Crenomlja, St. Janja in Straže 17., 18. in 19. t. m. Izkaznice stane dobijo v tajništvo SLS v Novem mestu. — Pridite na okrašenih vozovih, bratje Orli na okrašenih kolesih! — Na svidenje pri manifestaciji orlovske misli v Smarjeti. — Bog živi!

— **Orlice-doljakinje.** V ponedeljek 12. t. m. ob 5. uri popoldne se vrši zopet redna telovadba v telovadnici Ljudskega doma. Priglasje se lahko tudi nove članice, Načelnica.

Katoliški vestnik.

— **Weiss-ove svetovne zgodovine zvezek XXVI.** je uredil dr. R. pl. Kralik. Vsebinska tega zadnjega zvezka je zgodovina zadnjega četrtletja minulega stoletja, od l. 1876—1900. Celotni zvezek (strani 1256) stane broš. 80 K. — Styria, Gradee.

— **Na katoliški univerzi v Milanu** je imenovan kot prvi »Rector Magnificus« P. Avgustin Gemelli. Otvorjeno bo vseučilišče (2 fakulteti) sredi novembra.

— **Umrli je kardinal Jurij Gusmini**, nadškof v Bologni in naslednik sedanjega papeža na bolognski nadškofjski stolici. Kardinalski zbor steje sedaj 64 članov.

»Kaj bi ti storilo dobro, Lommie?« sem ga vprašal in mu dal nežno ime, s katerim ga je navadno klicala naša mati.

Pogled mu je padel na steklenico žganja, ki jo je kapetan pustil na mizi. Vil sem mu par kapljic med ustnice. Olajšano je vzdihnil in me pritegnil k sebi:

»Na krov!« je jecjal... »Zraka hočem... tu se bom zadušil.«

Z enim skokom sem bil na lestvi in zaklical navzgor:

»Ohe, vi, čujte, pomagajte mi, prosim!« Prihiteli so vsi. Razložil sem stvar kapetanu.

»Dobro,« je rekel, »ne ugovarjajmo mu. Dvignili ga bomo na krov z žimnico in vsem. S tvojo pomočjo bomo stvar naredili.« Našel je zopet prisotnost duha in poveljeval je kakor pri plovbi.

»Bal sem se samo nečesa,« mi je šepnil na uho: »bil sem prepričan, da ga boš našel mrtvega.«

»Saj ni dosti bolje,« sem odgovoril. Ta velikan Guyader ni bil samo močan, ampak tudi spreten. Preselitev se je izvršila naenkrat, brez neprilike, mirno in brez pretresa.

Prenesli smo bolnika na zadnji konec ladje na mesto, kjer nas je pred par trenutki na tako čuden način preplašila prikazen, ki je bila samo njegov duh. Fant je odnašal ostanke obeda, pometal pepel pip in snažil pod nosljači.

Počeni sem na deskah pri Guilla-

meu. Ostali so se umaknili, kakor da bi se hoteli sprehajati po krovu, da sem ostal sam z njim. Dihal je bolj prosto in z napol odprtimi ustmi je željno pil zrak.

Prišlo so večerne ure v tej skrajni severni deželi, ki se jutraj tako počasi razsvetli, ki pa tudi v večernem mraku ohrani neko skrivnostno svetlobo. Nebo je postajalo vijoličasto. Povečana silhueta ladje se je podaljševala na naši desni na morje. Veter se je osvežil in v temni daljavi so se začele premikati oblike oblakov. Držal sem brata za eno roko; bila je topla in vlažna. Gledal je nepremično nad sebe, kakor bi se tam gori v praznih globinah firmamenta nekaj godilo — nekaj, kar samo on more videti. Nenadoma so se mu oči zaiskrile, zamrmral je:

»Jean René... ptice!«

Zares je prihajala jata črnih pik nad nas od zahoda, od najbolj razsvetljene strani neba, — brezdomno race ali pa morda strnadi. Dajale so od sebe kratke, žalostne klice, podobne jokanju novorojenčkov. Nekatere izmed njih, ki so bile najbolj trudne, so se vsedle za trenutek na jambor, potem so pa nadaljevale svojo pot proti polu, na ono stran, odkoder je prihajala noč.

Pogled nanje je vidno zopet poživil Guillaumea. Govoril je sedaj sam s seboj, pripovedoval si je kdoznakaj, eno onih za live nerazumljivih povesti, v katere se zamisljajo umirajoči, ko se bliža poslednji tre-

nutek... Nenadoma je pretrgal svoj notranji pogovor in me tako nežno pogledal, kakor ni bila njegova navada, in rekel s svojim naravnim glasom skoraj brez truda:

»Ti nisi preveč žalosten, kaj ne, da ne, Jean René?«

»Jaz sem žalosten, če pomislim, da trpiš.«

»To se pa motiš: jaz ne trpim več... Nesrečni četrti ure je prestan, sedaj bo šlo vse dobro.«

Mislil sem, da se zares počuti bolje, da mu z življenjem prihaja up na zdravje. Prosil me je, naj mu umijem obraz. Zaklical sem fantu, naj mi prinese skledo vode... Ko sem to opravil in poravnal svilene lase njegove brade, je nadaljeval:

»Pokliči kapetana. Imam mu nekaj povedati.«

Hervé Guyader je priletel, pokleknil in se mehanično odkril, kakor pri umirajočem. Veliko je bilo njegovo začudenje, ko je videl, s kako mirno, malo počasno lahkoto je moj brat govoril.

»Prosim vas za eno uslugo, kapetan... Kako daleč smo od suhe zemlje?«

»Približno pet milj.«

Mislil sem si: »Brezdomno ima namen se dati odpeljati in se zdraviti v bolnišnici na otoku.« In menda je bila to tudi kapetanova misel, kajti hitro je dostavil:

»Prepeljali te bomo tja, če želiš; toda ali se ne bojiš, da bo prevoz pri tvoji slabosti...« (Dalje.)

Prosveta.

Dr. Ivan Prijatelj: Predhodniki in ideji temeljitelji ruskega realizma. (Pota in cilji. 7.—9. zvezek.) Izdala »Tiskovna zadruga«. Cena 100 K. Voz. 90 K. po pošti 6 K več. V tej knjigi obsegajo 26 tiskanih pol (414 strani), opisuje pisatelji prehod romantike k realizmu v misljenju, v umetnosti in socialnem življenju ruskega naroda. Središče razprave tvorijo znamenita štirideseta letja, v katerih ima svoje korenine današnja Rusija. Delo je zasnovano tako, da stoji na treh vogelnih kamenih: na Gogolju, od katerega izvaja svoj rodovitni moderni ruski umetnik, na Bjelinskem, očetu ruske kritike in na Hercenu, katerega smatra vsak Rus za idejnega roditelja novega ruskega človeka, zlasti z ozirom na njegova socialna iskanja. Kdor hoče spoznati ruskega duha, vseobsežnega receptorja svetovnih idej in mladostnega smelega graditelja novih duševnih in socialnih stavb za vse človeštvo, bo našel v tem delu zanesljivega vodnika, ki mu bo osvetlil marsikatero pot v ruskem duševnem labirintu. Knjiga, nastala na podlagi malone dvajsetletnega študija ruske literature in na osnovi poldrogoletnega osebnega opazovanja ruskih razmer na licu mesta, je edini pojav te vrste v naši znanstveni literaturi in je napisana tako, da jo bo lahko razumel vsak naš inteligent. »Tiskovna zadruga« se ni ustrašila velikih stroškov zvezanih z izdajo te knjige, kateri je dala tudi lično vnanjo opremo. Knjiga se naroča pri »Tiskovni zadrugi« v Ljubljani, Prešernova ulica, nasproti Glavne pošte.

Slovensko planinsko društvo naznanja, da zaviro Češko kočo pod Grintovcem dne 12. septembra 1921; glede drugih visokogorskih koč naj računajo turisti, da bodo zatvorjene 19. septembra 1921. Aljažev dom ostane odprt in odprti še nadalje in se bo njegova zatvoritev pozneje naznanila. Celo leto, tedaj tudi čez zimo bosta oskrbovana hotela Zlatorog in Sv. Janez ob Bohinjskem jezeru ter turistovska koča v kamniški Bistrici. V Logarski dolini pa Piskernikovo zavetišče.

Curih, 10. sept. Devize: Berlin 5.80, Holandija 185, New York 583, London 21.74, Pariz 43.35, Milan 25.20, Bruselj 42.75, Kodanj 102.50, Stockholm 126, Kristianija 76.50, Madrid 76, Buenos Aires 175, Praga 7, Varšava 0.15, Zagreb 3, Budimpešta 1.35, Bukarešta 5.75, Dunaj 0.60, avstrijske žigosane krone 0.48.

Mednarodno katoliško zborovanje v Gradcu.

O tem zborovanju, ki se je vršilo sredi prošlega meseca v Gradcu, prinašamo sledeče poročilo:

Otvoritveni seji 11. avgusta je prisostvovalo čez 150 zastopnikov iz 19 raznih držav, da se porazgovore o ustavitvi katoliške internacionale. Za predsednike prve seje so bili izvoljeni gg. Heilker iz Nizozemske, dr. Arendzen iz Londona in M. Mielert, Bratislava. Seja je pričela s pesmijo: Veni Creator. Nato je bilo z velikim odobravanjem sklenjeno, da se sv. Očetu papežu pošlje brzojav. V brzojavu se izraža na globokejša udanost sv. Stolici in obljuba, da bo katoliška internacionala delala na to, da se narodi pomirijo v smislu načel, ki jih zastopa sv. Oče. — Za tem so zastopniki raznih dežel pozdravili internacionalni, je opozoril predvsem na zelo težavno nalogo predobiti delavstvo in pa inteligenco za Krista. Dotaknil se je vprašanj: razmerje med cerkvijo in državo; kako bomo obvarovali krščansko šolo; kaj bi se moralo storiti, da se katoliško časopisje obvaruje od protikršćanskih dopisnih uradov; opozarjal na nevarnosti, ki prete v svetu od materialističnega kapitalizma in machiavelizma itd.

Zatem so predstavitelji raznih dežel poročali o stanju katoliške cerkve v raznih državah. To je bila skoraj najzanimivejša točka. Slišati poročila iz 19 raznih držav in videti, da skoro v vseh teh državah preti cerkvi nevarnost od iste strani. Z zadovoljstvom je vsakdo poslušal zastopnike Holandije in Anglije, da v teh deželah katoliška cerkev napreduje.

Katoliška internacionalna pomožna organizacija.

Popoldne je pred prehodom na dnevni red dr. Müller iz Marburga (v Nemčiji) pozdravil prisotne v imenu nemškega centra, ki ga je kot zastopnika poslal na konferenco. — Nato je sledil referat in diskusija o katoliški pomožni organizaciji. Današnja svetovna situacija nujno zahteva, združitev vseh živih sil cerkve. Z ozirom na silno moč nacionalno organiziranih nasprotnikov je nujna potreba, da se ustvari internacionalna pomožna organizacija, ki bi se naslanjala na sile katolikov v raznih deželah. Ta organizacija bi služila katoliškemu pokretu v vseh državah. Predvsem pa je potrebno, da se dovrši ustanovitev pomožnega urada za medsebojne informacije in za izmenjavo misljenj. Nadalje je nujna ustanovitev internacionalne strokovne organizacije delavcev, omladine itd. ter internacionalnih ustanov, ki jih ne morejo ustanoviti samo katoliki posamezniki pokrajin n. pr. katoliški dopisni urad, katoliške mednarodne revije, izdajanje knjig za katolike celega sveta in tako dalje.

Mednarodna kat. mladinska organizacija.

Zatem sta prevzela predsedstvo prof. Muffang iz Pariza in g. Bluković iz Sarajeva in otvorila prvo konferenco za internacionalni katoliški omladinski pokret. Predaval je prof. Arnold iz Zuga (Švica). V času, ko se milijoni omladine zbirajo pod zastavami komunizma, je skrajni čas, da se tudi katoliška omladina zbere v en tabar na skupno delo. Nato je prof. Sappl (Gradec) objasn timer praktične naloge te organizacije. Opozoril je na že ustanovljeno omladinsko sekcijo katoliške internacionale imenovane Moka (Mondjunularo katolika = omladina katoliškega sveta). Moka je ustanovljena pred nedavnim časom, a zamore pokazati že na znatne uspehe; ima zastopnike že v mnogih pokrajinah, ki so stopili v živahno korespondenco z zastopniki v drugih deželah. Sploh je dopisovanje in spoznavanje omladine v

raznih deželah prav živahno. Po referatu se je razvila živahna debata, ki je končala s prav važnimi predlogi. Osnuje naj se liga katoliških omladinskih organizacij.

O mirovnem pokretu.

Pod predsedstvom prof. Arnolda (Švica) je 13. avgusta pričelo zborovanje, na katerem se je razpravljalo o katoliškem mirovnem pokretu. Referiral je prelat A. Giesswein iz Budimpešte. Prisotni so burno pozdravili prelata, ki se že desetletja bori za krščansko idejo miru in je zelo znan po Belgiji, Holandiji, Angliji in Franciji. On se je udeležil in tudi govoril skoro na vseh mirovnih konferencah pred in med vojno. Govornik se je najprej spomnil izrednih zaslug, ki si jih je za upostavitve svetovnega miru pridobil sv. Oče in mu je v imenu prisotnih iz vseh dežel izrazil najgloblje želje. V kratkem zgodovinskem pregledu se je spomnil nepozabnega P. Vanderpoola, ki je z njim skupaj pričel delati za katoliški mirovni pokret. Predočil je prisotnim, da ideja miru, osnovana na načelih prava, ki je nad državami, ni izum framasonov, temveč temelji v katoliškem nauku in so jo že davno učili veliki katoliški filozofi, n. pr. Suarez in Vittoria; tudi ideja o zvezi narodov ni prvi iznesel Wilson, temveč jo je sv. Oče že davno preje oznanjal.

Nato je Mayer iz Gradca govoril o temeljnih principih katoliškega pravnega nauka in o praktičnih nalogah, ki jih glede te stvari morajo izvrševati katoliki. Razložil je dejstvo, da je nacionalni egoizem in mednarodni anarhizem vzrok vojn in je predlagal dvojce: Vzgoja poedincev in narodov v duhu krščanske miroljubnosti in praktično sodelovanje katolikov za vpostavitve naddržavnega pravnega reda, ker naj bi mesto brutalne sile veljalo mednarodno pravo. Glavna naloga katolikov pa mora biti ta, da ne puste sovražnikom, da ta red ustanove oni sami, temveč da tudi katoliki energično sodelujejo.

Na predlog prof. Carolia je bil sv. Frančišek Asiški izbran za zaščitnika katoliškega mirovnega pokreta. Na željo Francozov pa se določi dan Vseh vernih duš kot dan, ko se bo v vseh cerkvah propevalo o ljubezni med narodi. Ko se spominjamo milijonov, padlih v vojnah tekom dveh tisoč let po Kristusu, moramo vsi v molitvi prositi nebeskega očeta, da bi razsvetlil svet, da ga napolni ljubezen do bližnjega.

HIŠNICA samska oseba srednjih let, želi sedanjo službo premeniti in nastopiti kot hišnica v kakem zavodu. Naslov pri upravi »Slovenec« pod št. 3299.

KOMPANJON

Yslel povečanja dobro idočega podjetja se išče z glavnico 150.000 do 200.000 K. Pismene ponudbe pod »Dobro naložena glavnica« na Oglasi zavod Ivo Sušnik, Maribor, Slovenska ulica št. 15. 3277

UČENKA meščanske ali nižjih razredov srednje šole se sprejme na stanovanje in hrano. — Kje, pove uprava lista pod št. 3305.

Kuhar z večletno prakso išče službo za uradniško ali oficirsko menzo. Gre tudi na ladjo. — Naslov pove upravi lista pod št. 3279.

Mestna občina Kočevje razpisuje službo za občinskega tajnika.

Prošnje je vlagati do 1. oktobra 1921. — Plača po dogovoru. 3248

Zahtevajte proračun za objavo oglasov.

Sprejme se dobro izurjena prodajalka in knjigovodkinja za krojaško nakup. društvo v Ljubljani. Nastop službe 15. septembra t. l. Ponudbe s priporočili in zahtevami na naslov: Ivan Kersnič, načelnik krojaške zadruge, Resljeva cesta 1, I. nadst., desno.

Trgovski POMOČNIK se sprejme v trgovino z mešanim blagom. — Ponudbe je poslati na upravištvu »Slovenec« pod številko 3276.

UČENKA iz dobre hiše se sprejme v trgovini P. Löschnigg, Rogoška Slatina.

Anton Jobst organist
Minka Katheranova
poštna aspir.
zaročena.

Žiri, dne 8. septembra 1921.

Kontoristin se išče, zmogljiva, no knjigovodstva ter vseh pisarniških del, po možnosti s znanjem italijanske, pri lesni industriji. — Ponudbe: Kontoristinja, Maribor. Poštno ležeča. 3097

GOSPODINJO ki zna dobro kuhati, išče za tatarino nastop ADELA WEISS, umjetni mlin »Posavina«, Sisak. 3268

Na hrano in stanovanje se sprejme pri uradniški soprog deklica, najraje iz ljubljanske okolice, ki bi obiskovala v Ljubljani 4. razred ljudske šole. Naslov pove uprava lista pod št. 3306.

Zamenjam STANOVANJE v sredi mesta, lepo, 2 sobi, kuhinja in pritlikline za enako, tudi na periferiji mesta, takoj. A. Z., poštno ležeča, Ljubljana.

MORSKA TRAVA (afrik) na debelo in drobno se dobi pri tvrdki Brata SEVER, trgovina s pohištvo in tapetniska delavnica, Ljubljana, Gospodarska cesta 13.

Na prodaj je!

1 parni kotel za centralno kurjavo, 3 kavarniški biljardi, komplet, znamka »Seifert«, 2 lepa črna konja (arabci) za vsako vožnjo, 2 malo rabljeni konjski opremi (angleški), 2 hotelska omnibusa v dobrem stanu, 1 dvopreznica kočija (Landauer), 1 dvopreznica kočija (Bruni), 1 lepa še nova napoli krita kočija, grmi, 1 kola. Naslov pove vratar v hotelu »Slone«. 3313

Krtače za obleko in likanje, ribarice, rice brez in s koreni, zobne, mazalke, konjske, omela, motvoz (špaga), čevljarstvo prejo priporoča veletrgovina OSVALD DOBEIC, Ljubljana, Sv. Jakoba trg 9. 3069

VELIČAN BESTER

ATELJEJE HELIOS
LJUBLJANA
ALEKSANDROVA C. 5

Izdeluje mod. slike v vsaki velikosti

Prodaja se 20% priznanica glaseča na 9196 K za 7500 K. Naslov pove upravi lista pod št. 3307.

Amerikanci, oziroma Primorci!

Posestva od 3—100 orolov, trgovske hiše, vila s parkom ali posestvom, gostilne z ali brez posestev, mlin z žago, stanovanjske hiše, pekarna, hotel, se prodajo potom pisarne Zagorski, Maribor, Barvarska ul. 3.

Prodaja se HIŠA v sredini mesta z verando in električno razsvetljavo. Naslov pove uprava lista pod št. 3289.

Prodajam par osemletnih KONJ s prsno opremo in lep brek. Vse skupaj ali vsak kos posebej. A. M., posestnik, Jakovica 12 pri Planini pri Rakeku. 3255

Belin za snaženje belih čevljev Pogin za pokončavanje miši in podgan Morin za pokončavanje šurkov Rapid za pokončavanje stenic

I. C. Kotar drogerija, Ljubljana, Wolfova ulica 3. Trgovci primeren popust.

Ilesenove plohe

4 metre dolge in 7 cm debele, popolnoma suhe, zdrave brez grč, kupi vsako množino tovarna telovadnega orodja Bašin i drug, Ljubljana, Pred škofijo št. 19.

Naročajte »Slovenec«!

Svečarna I. Kopač in drugi Ljubljana, Celovška cesta 90.

priporoča preč. cerkv. oskrbn. štvom, gg. trgovcem in s avnemu občinstvu: **čebelnovoščene sveče in zvitke, namizne sveče »GLORIA«** v vseh velikostih, **pravo kad lo, oglje za kadilnice** itd. po najnižjih cenah

Tovarna pralnega indiškega mila

ČURKOVIĆ, RISTIĆ i KOMPANJON preje: Glisa Janković i sin Kruševac

osnovana leta 1839 obnovljena 1897

naznanja p. n. trgovcem, da je razstavila na Ljubljanskem velikem sejmu od 3—12 sept. celokupne vzorce svojih proizvodov v izvirnih zavojih. Na sejmu bo sprejemal naročila in dajal pojasnila član naše tvrdke

Čurković, Ristić & Komp.

VILA ali HIŠA v Ljubljani

za eno družino se kupi. Pismene ali ustne ponudbe na tovarno V. Scagnetti, Ljubljana.

Inženier Dr. Miroslav Kasal
oblastveno poverjeni
stavba inženier
Ljubljana,
Miklova ulica št. 1.
Specialne stavbene podjetja
za betonske, železobetonske
in vodne gradnje
Izrada vodnih sil.

GOSPODARSKA ZVEZA

IMPORT-EKSPORT — LJUBLJANA — LASTNI PAVILJON NA LJUBLJANSKEM VELIKEM SEJMU.

SUHE GOBE in FIŽOL

VINSKI TRGOVCI!

plačuje po najvišjih
: dnevnih cenah trvdka :

Geršak & Komp.,
Ljubljana, Kongresni trg štev. 10.

V večjem vinorodnem kraju, kjer se
lahko po ceni kupi mnogo vina, želi
križevačka kaptolska graščina dati v
najem svojo klet s celim inven-
tarjem. Vprašanja na Kaptol v
Križevcu. 3302

Ivana Stöckl naznanja v svojem in v imenu svojih
sorodnikov, da je njen nad vse ljubljani oče in svak,
gospod

Ernest Stöckl

trgovec v Ljubljani

danes ob pol 8. uri zjutraj, previden s sv. zakramenti, po
kratki mučni bolezni mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb preblagega pokojnika bo v nedeljo 11. t. m.
ob 3/6. uro iz hiše žalosti, Wolfova ulica št. 5, na pokopališče k Sv. Križu.

Svete maše zadušnice se bodo darovale v cerkvi Ma-
rijinega Oznanjenja.

V Ljubljani, dne 10. septembra 1921.

Zahvala.

Povdom bolezni in smrti mojega nepozabnega soproga

Avgusta Peruzzija

prokurista Jadranske banke

mi je došlo toliko iskrenih dokazov sočutja, da mi je ne-
mogoče izreči svojo globoko hvaležnost vsakomur posebej.
Zato se zahvaljujem tem potom predvsem sl. ravnatelj-
stvu Jadranske banke za idealno požrtvovalnost tekom bo-
lehanja predragega mi pokojnika ter vsem njegovim pri-
jateljem in znancem za njih tolažilne posete tekom strašne
dobe. Iskreno zahvalo izrekam oč. udeležencem njego-
vega pogreba, darovalcem vencev in šopkov, zastopnikom
bank in denarnih zavodov, odličnim pevcem, bratom So-
kolom in g. starosti dr. V. Murniku, vsem prijateljem,
znancem in še posebej vsem damam.

Vseobče to sočutje mi je v moji neizmerni tugi vir to-
lažbe, za katero ostanem vsem in vsakemu vedno hval-
ležna.

V Ljubljani, dne 9. septembra 1921.

Pavla Peruzzijeva s hčerko Pavlo.

H. SELJAK

zastopstvo v Ljubljani

Tovarna BRATRI UTITZOVE

LJUBLJANA — PRAHA.

Prva češka tvornica za mo-
bilitije in knjigoveze - Vrhno
usnje vseh vrst.

HAČA GAMAŠE

in drugi usnjeni izdelki.
Velika zaloga čevljev.

Karlovska cesta št. 2.
Prešernova ulica 52.

Sejm paviljon 280/H.

Velika zbirna otroških in vozičkov dvo-
koles in šivalnih strojev po ceni:

F. Batjel, Ljubljana, Stari trg št. 23.
Sprejeto se v polno popravilo za ema-
liranje z ognjem in poniklanje dvokolesa.
otroški vozički, šivalni in razni stroji.
Mehanična delavnica, Karlovska ce-
sta 4. Zvonarska ulica 1.

„Tribuna“ Tovarna dvokoles in otro-
ških vozičkov. Ljubljana,
Karlovska cesta št. 4.

Zvonovi.

Stroji

za obdelovanje
lesa.

Turbine.

Strojna tovarna in livarna d. d. Ljubljana

Teodor Korn

Ljubljana, Poljanska cesta 8.

se priporoča cenj. občinstvu
za izvrševanje vsakovrstnih kle-
parskih in vodovodnih inšala-
cijskih del ter za pokrivanje
streh. Vsa stavbinska in klepar-
ska dela v priznani solidni iz-
vršitvi. — Proračuni brezplačno
in poštne prosto. — Popravila
točno in po najnižji ceni. Ploče-
vinasta ambalaža kakor kante
za firnež, olje, bencin, doze za
barve, kandite in konzerve.

ooo

Potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in
znancem prežalostno vest, da je naša preljubljena soproga, sestra,
teta in svakinja, gospa

Ivana Oražem roj. Seliškar

danes dne 10. septembra ob 2. uri zjutraj po kratki, mučni bo-
lezni, previdna s svetimi zakramenti za umirajoče, v 52. letu
starosti mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage rajnice bo v nedeljo dne 11. septembra
ob 4. uri popoldne iz deželne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.
Svete maše zadušnice se bodo brale v domači župni cerkvi
na Brezovci.

Predrago rajnico priporočamo v molitev in blag spomin.

Ljubljana-Vnanje gorice dne 10. septembra 1921.

Peter Oražem,
soprog.

Anton in Karel Seliškar,
brata.

Zupni urad v Adlešičih p. Črnomlju
proda **GLASOVIR** trvdke C.
Slepiza.
Wien — razglašen. — Cena po
dogovoru. 3250

OPEKARNA.

Graščina škofije Križevačke želi zgra-
diti za dva ali tri podjetnike opekar-
no na deželni cesti Križevac-Zagreb.
Dogovori pri škofovstvu v Križevcu.

Električni motor 3 1/2 HP, 440
volt, enako-
meren tok; dva voza z diro (1 pe-
resni, 1 navadni) in popolnoma nov voz
zapravljenec s sedeži in transmisija
se takoj proda. Ogleda se: **SLOMSKOVA**
ULICA št. 19 na dvorišču.

Insertirajte v Slovincu!

I. Jugoslov. tovarna

za gume in kovinske predmete
d. z. o. z.

Slovenska Bistrica

oferiramo naše prvovrstne rožene
gumbe v vsaki velikosti in po vsa-
kem vzorcu s cenami brez kon-
kurence.

Zahotajte cenike! Predaja na voliko!

Hiša v Ljubljani se prodaja.

Poleg hiše je veliko stavbišče. Natančneje se poizve v tovarni **V. SCAGNETTI**,
Ljubljana, Cesta na gorenjsko železnico 16, (za državnim kolodvorom).

AND. ČERNE

stavbno podjetje

LJUBLJANA, Linhartova ul. 9 - Sv. Petra cesta 23.

Izvršuje vsa v to stroko spadajoča dela najceneje in najsolidneje.
Izgotavlja načrte od najpreprostejše do najbogatejše izvedbe.
Prospekti na razpolago.

Paviljon G. št. 177.

Priporoča se vele-
trgovinaz železnino

„MERKUR“

= PETER MAJDIČ, CELJE. =

Papirna industrija

ANTON JANEŽIČ

V LJUBLJANI, Florijanska ulica 14.

Zaloga vseh vrst šolskih zvezkov.
Prvovrstno blago, najnižje cene!

Umrta nam je danes ob 8. uri zvečer naša draga mamica,
stara mamica in teta, gospa

Marija Cerer roj. Vodnik.

Pokopali jo bomo v nedeljo, 14. septembra 1921 ob 5. uri popoldne.
Spomnite se rajnice in nas v molitvi.

Kamnik, 9. septembra 1921.

Žalostni rodbini Cerer in Jerič.

MENJALNICA

Slovenske eskomptne banke - LJUBLJANA

Telefon štev. 3.

nasproti glavnega kolodvora

Telefon štev. 3.

kupuje in prodaja devize in valute po najugodnejših dnevnih cenah.
Ima poseben borzni oddelek. Prevzema vse bančne posle.

JUGOSLOVANSKA BANKA d. d.
MENJALNICA v Ljubljani, Kolodvorska ulica št. 26.

Deln. glavn. K 200.000.000. Centrala v Osijeku. Rezerve K 50.000.000.
Kupuje in prodaja devize in valute najkulantnejše.
Obreštuje vloge na hranilne knjižice in na tekoči račun po najvišji obrestni meri.

Oblacilna industrija

A. Kunc

Ljubljana, Gosposka ul. 7

proizvaja moška in deška oblačila vseh vrst.

Prodaja na debelo in drobno!
Prvovrstni kroj!

Prodaja na debelo in drobno!
Izredno nizke cene!

Prodaja na debelo in drobno!
Solidno delo!

Na Ljubljanskem velikem semnju: paviljon E, oddelek št. 54.

R. Miklauc, Ljubljana

Pred Skofijo št. 3. priporoča Lingarjeva ulica.

sukneno manufakturno in pleteno blago.

Prodaja na debelo in na drobno. Ustanovljeno leta 1869.

Gradbeno podjetje

ing. Dukić in drug

Ljubljana, Resljeva c. 9.

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.

Vinotoč

Mestni trg 13

Pod Skalco ali pri 'Fridrihu'

Cviček iz Gadove peči . . . 1. 28 K

Rizling I. 32

Črno, močno proti griži . 32

Mrzla jedila, fine klobase.

Posebna soba za društva.

Mestni trg šte. 13 v kleti.

Naročajte in širite „Slovenca“!

Parne lokomobile:

polstabilne in vozeče

Eslerer	8/14 HP	Maeschall and sons	50/70 HP
Garret and sons	17/32 <	R. Wolf	68/105 <
R. Wolf	22/36 <	H. Lanz	70/96 <
Brand & Lhullier	25/36 <	R. Wolf	72/95 <
Assmann Stockder	28/35 <	H. Lanz	75/100 <
H. Lanz	24/32 <	Garret Smith	80/120 <
H. Lanz	35/55 <	Schlick-Nicholson	90/130 <
F. Nicholson	40/55 <	R. Wolf	125/150 <
R. Wolf	40/64 <	R. Wolf	150/225 <
H. Lanz	45/65 <	Garret Smith	180/226 <
R. Wolf	50/70 <	R. Wolf	460/630 <

Polnojarmenik:

— 950 mm izdelek Tophan & Cie., točno dobavljiv z izvoznim dovoljenjem in jamstvom za obratov. sposobnost.

Maschinenfabrik GOSZTONYI

Wien, VII, Stiflgasse 7. — Telefon Nr. 34270.

Lastni razslavni paviljon na ljubljanskem velikem sejmu od 3. do 12. septembra 1921.

Telefon št. 1—67 (Ljubljana).

Brzjavci: Papirnica Vevče.

Združene papirnice Vevče, Goričane in Medvode d. d. v Ljubljani

I. č. centrala: Papirnica v Vevčah, pošta: D. M. v Polju pri Ljubljani. Poslaja juž. žel.: Zalog.

Papirnice v Vevčah, papirnica, tvornica celuloze in lesovine v Goričanah in tvornica lesovine v Medvodah.

Mesečno proizvodnje 100 vagonov raznih vrst papirja:

Papir iz tkanine, brezlesni pisarni, pisarniški, tiskovni in konceptni papir. Strojepisni, bankpost-, karton- in risalni papir. Brezlesni dokumentni koncept-meliran, nebeljeni konceptni papir; srednjefini pisalni in tiskovni papir, karton za dopisnice. Brzjavni svitki in papir za naustnike (stročnice). Navadni tiskovni kuler in papir za lepake v vseh barvah. Rotacijski tiskovni papir. Ovojni papir iz čiste celuloze in navadni ovojni papir.

Naznanilo.

Slavnemu občinstvu se prijazno naznanja, da se je zla-farska trgovina z delavnico skupaj prevzela in se bo de-za-loga po ceni in brez carinskih doklad razprodajala, kakor briljanti, zlatina, srebrnina in china srebro. Lepa darila za vsako priliko. Poročni prstani v vseh oblikah na željo tudi po meri narejeni.

Vsa popravila se ceno in točno v lastni delavnici izvr-šujejo. Dalje so že čez 30 let v zalogi fini originalni šivalni stroji. Kurz za vezenje brezplačno. Strojno olje na drobno in debelo.

Za obilen obisk se vljudno priporoča

Z velespoštovanjem

Jos. Šelovin-Čuden

preje tvrdka Meisetz-Krepelka

Mestni trg 13.

U. Marsano

„TIMEX“

„Zagreb“

Moderne tovarniške opreme, stroji in orodje. Generalni zastopnik prvo-vrstnih tovarn.

Stroji orodja za obdelavo kovin.

Zaloga vseh strojev za obdelavo kovin, pločevine in orodja.

Prodajni biro: Zagreb, Nikolićeva ulica šte. 8. — Telefon 2—26.

Delavnica in skladišče: Zagreb, B-ulica šte. 45. — Telefon 25—45.

Brzjavci: Matimex Zagreb.

Kranjska industr. družba

Jesenice-Fužine, Slovenija (Jugoslavija).

Brzjavni naslov: INDUSTRIJA JESENICE-FUŽINE.

Nase podjetje izdeluje v svojih tovarnah na Jesenicah, Javorniku, Dobravi, v Bistrici v Rožu (Mor.) razne železarske predmete itd., katere navajamo le kot glavne izdelke v naslednjem:

Poluizdelki, železne klade (ingoti), polenasto železo (cagli, pranti, flame in platine).

Valjana žica, od 5 do 20 mm okrogle ali kva-dratne debeline.

Paličasto železo, tj. betonsko okroglo, od 5 mm debeline dalje; okroglo železo od 5 do 120mm; kvadratno železo 6 do 110 mm debeline; ploho železo 3 do 30 mm debeline, 10 do 120 mm širine; polokroglo železo 8 do 70 mm širine; kotno železo, enakokrako, 20 do 150 mm kračne širine; železo za okenske okvirje, razpolovičeno in celo 29 mm višine.

Železo v trakovih, vroče valjeno, 1 do 5 mm debelo, 10 do 120 mm, 150 in 200 mm široko.

Železo v trakovih, mrzlo valjeno, za zavojne in posebne namene vseh vrst, svitlo, varjeno, pobakreno, pocinjeno, 0,06 do 4 mm de-beljine, 10 do 200 mm širine.

Jamske tračnice, 50 do 100 mm višine, oz. 5, 6, 8, 9, 13 in 21 kg za tekoči meter.

Surova črna pločevina, 1 do 21/4 do 35 mm debeline, do 12.000 mm dolg. in 1.700 mm šir.

Fina črna pločevina, 1 do 21/4 mm de-beljine, do 4.000 mm dolgoti in 1.300 mm širine.

Vlečene žice, svitile, zarjene, pocinkane, po-bakrene, pocinene, okrogle; polokrogle, ovalne, kvadratne, šesterokotne itd.; 0,08 do 20 mm de-beljine, izdelane iz železa in jekla; slednje v vsaki zaželeni trdnosti, dalje žice za knjigoveza (plohe in okrogle, za nitanje itd.).

Vzneti za pohištvo, navadne, zatočene in zavojljane.

Žičniki vseh vrst, kakor stavbeni in mi-zarski žičniki s ploščnato glavo, gladki; žičniki za strešno lepenko in skrilj s posebno veliko glavo; žičniki za vratne in okenske okvirje; stukaturni kaveljčki; nabojniki z zarezo; žičniki za petne podkvice; žičniki za ključavnice, beli s polokroglo glavo; steklarški žičniki; okvirski žičniki; pasni žičniki; tapetniški žičniki, beli in modri; londonski žičniki s polokroglo in koničasto glavo; krepin žičniki, beli; žičniki za podplate; kolarski žebli s krčeno glavo; žičniki z dvojnimi konci; nazobčani žičniki; žičniki z vglobljeno glavo; žičniki z le-často glavo; obročnički; kalupniki; spone s po-sebno vezanimi konicami; spone za brzjavno žico s konicami žičnikov.

Črevljarski žebli, napetniki rezani iz obročnega železa; mišnjaki, modri in beli, lahki in težki, gladki ali z zvezdnato glavo.

Žične vrvi, iz topljenega železa in jekla, iz litega jekla, prvovrstnega patentnega jekla za pluge, svitile, napojene z mazilom ali pa pocinjene, vrvi za rudniške obrate, za strme zavorne prevoze, navojnevrvi, nosilne in vlečilne vrvi, vrvi za že-rjate dvigala, transmisije, vse vrste broderskih vrvi, vrvice za dviganje obločne za okenska polkna, žične pletene vrvice vseh konstrukcij, kakor nitne, zložne in križane pletene, kabelske sestave, se-stave iz ploščnatih in sukanih nit; dalje z roko šivane vrve trakove vseh širin in jakosti.

Zvonovi iz litega jekla, melodično in harmonično ubrani v teži 150—4000 kg; posa-mezni zvonovi, duo, trio, itd. po želji in naročila. Zvonovi so mnogo cenejši in enakovredno nado-mestilo za bronaste zvonove.

Jekleni odlitki vseh vrst, kakor ko-lesa za jamska in poljska vozila v teži 15—45 kg; ležišča za železniške vagon; razni strojni deli od 20 do 2000 kg teže, kakor cilindri za hidravlične stiskalnice, ležišča za mostiče, zamahna kolesa za posebno veliko hitrost itd.

Predmeti iz sive litine, kakor cevi; cilindri; transmisijski in stavbinski odlitki, gonilne plošče za pogon z vrvmi in jermen; valjarji in razni strojni deli v teži 15 do 8.000 kg, po vzor-cih in risbah.

Elektrode, vsake dimenzije; za električne peči, za izdelovanje kalcijevega karbida, apnenega du-šika, jekla, železnih spojin in dr.

Brzjavni naslov: Prometna Ljubljana.

Splošna prometna banka

podružnica v Ljubljani, preje I. C. Mayer. — Ljubljana, Marijin trg šte. 5.

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, pred-ujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter kuponov, nakazila v tu- in inozemstvu, safe-deposits itd.

Telefon: št. 11 in 577.

Prva žebljarska in železobitna zadruga v Kropi in Kamni gorici

izdeluje po najnižih cenah vsakovrstne ročno in strojnokovane žeblice, spojke, kljuge, verige in vse druge v njeno stroko spadajoče železne izdelke. --

Ceniki na razpolago! - Na sejmu zastopana v paviljonu štev. 400. - Ceniki na razpolago!

Slovenska gradbena družba z o. z.

LJUBLJANA, tehniška pisarna v tovarni Keršič.

Izvršuje: vse vrste visokih in globokih stavb, betonske in železobetonske gradbe, vodne gradbe, električne centrale, izkoriščanje vodnih sil, moderne industrijske gradbe, mostne gradbe.

Posebnosti našega proizvoda:

Leseni polnostenski nosilci za strehe z velikimi razponi, lesena in kombinovana skladišča, tvorniško izdelovanje zložljivih stanovanjskih hišic.

Kolarski oddelek:

Izvršuje vse vrste luksuznih in tovarnih vozov, karoserij, samokolnic itd.

ANT. KRISPER

Ljubljana

Proizvaja i rezašilja na veliko; razne vrste cipela za decu, devojčice, mladiče, ženske, muške, prostog i finog kvaliteta; za radnike osobito jaka izradba. Papuče po ceni bez konkurencije.

Odeljenje za galanterijsku robu na veliko. Pletene čipke, sukno, vezivo, razne cipelar-ske potreštine jedaci pribor školske potreštine četke i. t. d. - Export čačkalice.

Priporoča se papirna trgovina **Ivan Gajšek** Ljubljana

ki ima veliko zalogo vse vrste papirja trgovske in poslovne knjige, pisarniške in solske potreštine kakor tudi lastno založništvo

šolski izvezkov, Tabor ki se izdeluje v in igoveznici **M. BIVIC** Sv. Petra cesta šte. 29 ki izdeluje tudi galanterijska dela

Mehanična vrvarna-terilnica-predilnica
ANTON ŠINKOVEC Kranj - Grosuplje
Centrala Grosuplje. Telefon Grosuplje 1.
razstavlja svoje izdelke na ljubljanskem velikem semnju, paviljon E, šte. 39, katerega obisk vlijudno priporoča.

KLOBUKE IN SLAMNIKE

vseh vrst, od preprostih do najfinejših nudi vedno tovarna klobukov in slamnikov

Franc Cerar
Domžale (Stob).

Izdelki so razstavljeni v paviljonu E, šte. 41.

Ivan Zakotnik

mestni tesarski mojster, Ljubljana Dunajska cesta 46.
Telefon št. 379.

Vsakovrstna tesarska dela kakor: moderne lesene stavbe, ostrešja za palače, hiše, vile, tovarne, cerkve in zvonike, stropi, razna tla, stopnice, ledenice, paviljoni, verande, lesene ograje, itd.

Gradba lesenih mostov, jezov in mlinov.
PARNA ŽAGA — TOVARNA FURNIRJA.

Import **Groslov Čertalič** Export

Ljubljana Sv. Petra cesta 33 Jugoslavija

Podružnica: Karlovska cesta 30

Trgovina z mešanim blagom na debelo in drobno

Fran Ravnikar

mestni tesarski mojster

Ljubljana, Linhartova ulica šte. 25.

Telefon št. 415 — Poštno-čekovni račun 11.428

izvršuje vsa v njegovo stroko spadajoča dela in sicer vodno in nadtalno ter umetno tesarstvo.

Parna žaga in strojne delavnice.

Prevzemam po danih, kakor tudi lastnih načrtih zgradbo mostov, jezov, hiš, vil ter razne gospodarske in industrijske stavbe, stolpne strehe, kupole in cerkvena ostrešja, balkone, vrtnice, verande ter razna druga vrtna arhitektonična dela. Stopnice, dekorativne stropove ter dekorativne stenske opaže. Za razne industrijske stavbe opozarjam zlasti na moje patentirane nosilce za večje proste razpetine od 12—50 m.

:: Razstava v paviljonu za slavnostno stroko in lesno industrijo ::

CIGARETNI, pisarniški in stekleni (glas) papir, strojni- ce, otroške sesalke, žimnate in usnjate vezalke, glavničke, čiščilo (krema), ličilo, mast za usnje, pralno in toaletno milo, fine sveče ter razno galanterijo nudi po najnižjih cenah veletrgovina Osvald Dobele, Ljubljana, Sv. Jakoba trg 9. 3087

Parketne deščice

v vsaki množini, hrastove ali bukovove dobavlja in poklada v mestu in na deželi

ANTON BOKAL

Ljubljana, Slomškova ulica 19
Telefon int. 527

Prevzema vsa v to stroko spadajoča dela, preložitve, hobljanje in likanje starih podov z voskom. Delo točno in solidno.

Največja zaloga klavirjev in pianinov v Ljubljani

J. HUBAD roj. DOLENC, Ljubljana, Mišerjeva ulica 5
priporoča za nakup najboljših inštrumentov izvrstnih tovarov po najsolidnejših nizkih cenah.

Tovarna pletenin in tkanin JOSIP KUNČ in komp. Ljubljana, Poljanski nasip 40

izdeluje berlinske rute, volnene rašel-rute, fantazijske rute, fantazijske šale, angleške športne šale in čepice, svilene modne šale, pletene svilnate samovoznice in naglavne rute (Cachenez).

ZA PLESKARSKA IN LIČARSKA DELA

SE NAJTOPLEJE PRIPOROČA SLAVNEMU OBČINSTVU IN PREČASTITI DUHOVŠČINI

TONE MALGAJ

PLESKAR IN LIČAR

LJUBLJANA

KOLODVORSKA UL. 6

Važno za gg. obiskovalce velesejma!

našo zalogo na Gospodarski cesti 10, ker prodamo vsled preselitve trgovine v lastno hišo na Dunajsko cesto 11, vso zalogo po izredno nizkih cenah.

ZALTA & ŽILIČ, trgovina z železnino na debelo in drobno.

Svetujemo Vam, da si ogledate razun že razstavljenega tudi

Obleke

moške, fantovske in deške, mikado, raglane, površnike, kožuhe, jahalne hlače, **Specijalitete v otroških oblekah (kostumih)** in drugo konfekcijo od najpreprostejšega do najfinišnega kroja v najboljši izdelavi ter **razno sukno, hlače-vino in podloge** nabavite najceneje edino le pri **konfekcijski industriji**

Vdeležene Ljubljanskega vzorčnega velesejma.
Paviljon E, oddelek št. 52.

TELEFON štev. 313.

FRANDE

TELEFON štev. 313.

(FRAN DERENDA) Ljubljana, Emonska cesta 8.

POZOR!

na paviljon H, prostor št. 239, kjer razstavi Fordka

THE REX Co, Ljubljana

in prvovrstni, svetovno znani pisalni stroj

najnovejši in najboljši
razmnoževalni aparat

UNDERWOOD

OPALOGRAPH

Ne zamudite prilike, si ta dva
pisarn. pripomočka ogledati.

AUG. AGNOLA LJUBLJANA

priporoča svojo zalogo

stekla, porcelana, zrcal, svetilk, okvirov
in vseh v to stroko spadajočih predmetov.
Steklo za okna vseh vrst vedno v zalogi.

Automobili

Motocikli

Kolesa

pneumatika

in vsi deli in oprema

EN GROS —

— EN DETAIL

J. GOREC

LJUBLJANA
GOSPOSVETSKA C. 14

Semenj: paviljon H, št. 250.

JOSIP KREGAR

oblastveno preizkušeni mestni tesarski mojster

LJUBLJANA Cesta na Kodeljevo štev. 2 LJUBLJANA

izvršuje vsa v njegovo stroko spadajoča dela in sicer vodne
in nadtalne stavbe ter umetno tesarstvo. Prevzamem po
danih kakor tudi lastnih načrtih zgradbo mostov, jezov,
hiš, vil, ter razne gospodarske in industrijske stavbe, stolp-
ne strehe, kupole in cerkvena ostrešja, balkone, vrtno
utice, verande, ter razna druga vrtna arhitekturna dela.
Stopnice, dekorativne stropove, ter dekor. stenske opaže.

Površnike, volnene obleke za gospode, kostume,
plašče za dame izdeluje po najnovejših modelih

S. POTOČNIK

v Angliji in Franciji izprašani koncesionirani krojni krojač

Selenburgova ulica št. 6, 1. nadstropje

□ □ □ Zaloga angleškega blaga. Stran-
kam, ki same prinese blago, ista
postrežba. Naročila za tujce se
izvršujejo tekom 8 dni. Izdelava
športnih suknjenih klobukov iz
□ □ □ "vsakega poljubnega blaga." □ □ □

Tovarna

Perfo

čevljev

PETER KOZINA & CO.

TRŽIČ (Slovenija).

Glav. pisarna in zaloga na debelo in drobno, Ljubljana, Breg 20.

Izdeluje čevlje za gospode, dame, dečke, deklice in
otroke iz lak-, boks-, ševro-usnja in drugega materijala.
Najmodernejše oblike! Najsolidnejši izdelki!

Konkurenčne cene!

Posetite našo razstavo na velesejmu!

INDUS D. D. preje CARL POLLAK

Tovarna usnja in usnatih izdelkov Kranj, Ljubljana, Vrhnika

Centralna pisarna Ljubljana, Sv. Petra cesta 68. Tel. 528.

I. Industrija usnja.

A. Vegetabilno (čreslostrojeno
usnje):

1. kravine, rjave, črne in chagrin,
ter za mehove in strehe,
2. kipsi,
3. teleline,
4. ovčine in kozine
a) mazane, rjave in črne,
b) barvane, za mobilje, tapeci-
ranje in konfekcijo;

5. vachettes:

- a) za izdelavo dokolenic, barvane
ali naravne,
- b) za izdelavo nogometnih žog,
- c) za izdelavo razne usnjate
konfekcije;

6. svinjine (specijaliteta):

- a) za fino jahalno opremo, bar-
vane ali naravne,
- b) za kovčge,
- c) za mobilje in galanterijsko
konfekcijo (portemonnais, por-
tefeuille in knjigoveštvo);

7. podplati:

- a) trovloženi hrastostrojani pod-
plati,
- b) vache;
8. crouponi za izdelavo transmi-
sijskih jermenov,
a) specialno strojeni (angleški
sistem),
b) hrastostrojani.

B. Chrom-usnje:

1. box-calf, črno in barvano,
2. chevreaux,
3. chevrete,
4. chrom-usnje za izdelavo nogo-
metnih žog,
5. chrom-usnje za izdelavo jermenov.

C. Galun-usnje

za izdelovanje vezilnih in šivalnih
jermenčkov.

D. Lak-usnje:

1. box-calf,
2. chevreaux.

II. Industrija usnatih izdelkov.

A. Čevljarski izdelki:

1. čevlji za strapac,
2. " " rudnike,
3. " " sport in nogomet,
4. " po vojaškem vzorcu,
5. sandale.

B. Konfekcija transmijskih
gonilnih jermenov:

1. specialni stroj,
2. hrastov stroj,

3. chrom-stroj,
4. jermenci za šivanje in vezanje
transmijskih jermenov.

C. Konfekcija za:

dokolenice (gamaše), nogometne
žoge, torbice, portefeuilles itd. iz
vegetabilnega, chrom- in lak-usnja,
nahrbtniki, športni pasovi itd., tržne
torbice.

Ljubljanski veliki sejem paviljon I št. 302.

Ljubljanski veliki sejem paviljon I št. 302.

Zadružna Gospodarska banka d. d.

Ljubljana, Dunajska cesta štev. 38/I

(začasno v prostorih Zadružne zveze).

Telefon št. 21.

Pedružnice: DJAKOVO, MARIBOR, SARAJEVO, SOMBOR, SPLIT, ŠIBENIK.

Ekspozitura: BLED. - Interesna skupnost s: Sveopčo Zanatlijsko banko d. d.

Zagrebu in njeno podružnico v Karlovcu ter Gospodarsko banko d. d. v Novem Sadu.

Kapital in rezerve skupno z afilijacijami čez K 50.000.000.—.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vred-
nostne papirje, kupuje in prodaja tuje valute in devize,
sprejema vloge v tekočem računu in na vložne knjižice
ter preskrbuje vse bančne in borzne transakcije pod
najugodnejšimi pogoji.

Pooblaščen prodajalec srečk Drž. razr. loterije.